

საქართველო

ეროვნული თავისუფლების გზით - პიროვნული თავისუფლებისათვის
პიროვნული თავისუფლების გზით - ეროვნული თავისუფლებისათვის
ბიზნისი

საზოგადოებრივი - პოლიტიკური გაზეთი. გამოდის ოთხშაბათობით

№ 11 (1757)

15-28 ივნისი 2000 წ.

ფასი

50 თეთრი

ლოთი ქობალია: „ასი წელის რომ გავიღეს, ქართველი ხალხი მაინც არ დაიჯერებს ზვიად გამსახურდიას დაღუპვას“...

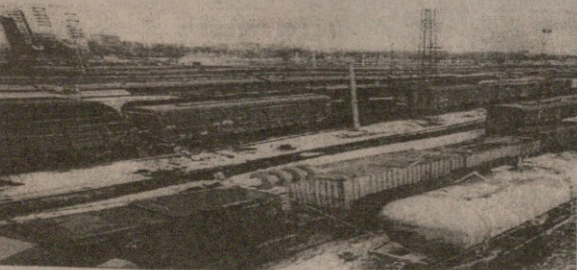


უოთა გორბოვა: საბჭოთა ხელისუფლებამ საქართველოში ჩემს ხელში დალია სული...



მე-4 გვერდი

სახელმწიფო დონეზე აყვანილი ანგარიშის ფარადი ლითონის გაფიცა



მე-5 გვერდი

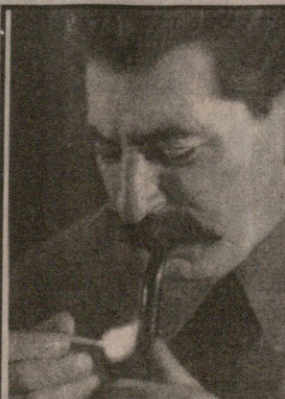
ელექტრონული ვერსია:
www.opentxt.org.ge/sakartvelo

აკაკი გობიჩაიშვილი: ფაქტიურად, „60 წუთის“ დახურვა მე უნდა მიწოდდეს, არც ხელფასი მაქვს იმდენი, რომ თავგანწირვად ღირდეს...

მე-3 გვერდი

თამაზ ღივჭივაძე: «მე რომ ხელისუფლების წინააღმდეგ წასულვარ, ის აკაკი გობიჩაიშვილს არც დაესიზმრებდა»!...

მე-2 გვერდი



დიდ პიროვნებებს სპეცსაფაშავით სპობდნენ...

თავაზი წიგნივად: «მე რომ ხელისუფლების წინააღმდეგ ნაბსულებარ, ის აბაბი გობიონიშვილს არც დაეძინებოდა»...

— ბატონო თამაზ, თქვენ ბრძანდებით მრავალი კრიტიკული წიგნის, პუბლიკაციის ავტორი. მათ შორისაა „ლოზუნების ქვეყანა“, სადაც თქვენ ამხელთ წინა წყობის ნაკლოვანებებს. დღეს არ ვცხოვრობთ ლოზუნების ქვეყანაში?

— ფორმალური თვალსაზრისით ჩვენ ვცხოვრობთ გენიალურ ქვეყანაში. დამოუკიდებელ, თავისუფალ ქვეყანაში, მაგრამ შინაარსით ჩვენ ვერ შევვსიყვებით დამოუკიდებელ ქვეყანას. როცა ქვეყანა აცხადებს, დამოუკიდებელი ვარო, მას უნდა ჰქონდეს ეკონომიკური, ფინანსური და პოლიტიკური დამოუკიდებლობა.

— ე.ი. როგორი „დამოუკიდებლობა“ გვაქვს?

— თავისუფლება არის, მაგრამ ეკონომიკური თვალსაზრისით დამოკიდებულები ვართ სხვა ქვეყნებზე. პოლიტიკურადაც ძლიერ გავლენას ვერ ვახდენთ გარე სამყაროზე. ჩვენ ჯერ არ შეგვიძლია თავი მივაკუთვნოთ იმ ბედნიერ ერებს, ვისაც მართლა აქვთ დამოუკიდებლობა.

— თქვენი აზრით, წინადადებული ნაბიჯი მაინც შეიძლება?

— რა თქმა უნდა

— ზოგი პოლიტიკოსი აცხადებს, რომ ვცხოვრობთ ტირანულ სახელმწიფოში, სადაც ერთ პიროვნებას და ერთ გუნდს მთლიანად უჭირავს ხელში მართვის სადავეები. ისინი ხალხის აზრის უგულვებელყოფით განაგებენ ყველას და ყველაფერს.

— არ დაგეთანხმებით. მართალია, ამ მმართველობას ბევრი ნაკლოვანებები გააჩნია, მაგრამ მიდრეკილია დემოკრატიისაკენ.

— რადგან თავისუფლებაზე ჩამოვარდა ლაბარაკი, ვერ გავაქცევით აკაკი გოგიჩაიშვილსა და თქვენს შორის წამოწყებულ კონფლიქტურ სიტუაციას. თავისუფალი პრესა სარგებლობს სიტყვის თავისუფლებით?

— რატომ უნდა გავაქცევოთ, ვისაუბროთ.

— თქვენ, რომ სოკოს ბიზნესში უზარმაზარი თანხა ჩაიდო.

— მე რე თქვენ, რომ ანეკდოტად მოეყვებით, ისე, კი მოსაყლია ანეკდოტად, ასეთ ამბავს რომ დააბრალებთ კაცს.

— ეს ვინ თქვა?

— აკაკი გოგიჩაიშვილმა ორჯერ ტელევიზიით და სამჯერ პრესით. ასე თქვენ, ანეკდოტის დონეზე მოყვებით.

— ე.ი. რა იგულისხმება ამ ფრაზაში?

— იგულისხმება ბევრი რამ. ყველამ იცის, რომ ეს იყო შეკვეთილი გადაცემა, მათ რაც არ უნდა დაჯდომოდან, უნდა მოეხდინათ კომპრომეტირება, პარლამენტის ერთი ჯგუფის მიერ, სააკაშვილის მიერ.

— ამბობენ, ზურაბ ჟვანიასია ეს გა-

დაცემა.

— ეს ერთმანეთში გაარკვიონ. დიდი განსხვავება არ არის. უფრო აქტიური სააკაშვილია.

— ე.ი. სააკაშვილმა დაავალა მწერალთა კავშირის წინააღმდეგ შეკრებით მასალები?

— სააკაშვილმა დაავალა. ჯერ პრესაში დაიბეჭდა ეს ფაქტები, „7 დღეში“ და „ახალ 7 დღეში“

— რა ფაქტები? დააკონკრეტეთ.

— რაც გადაცემა „60 წუთში“ თქვენს ყველა ის ფაქტი ჯერ პრესის ფურცლებზე დამაბრალეს. ორი თვის განმავლობაში დაიბეჭდა 37 წერილი. გამოდის, მხოლოდ მწერალთა კავშირისთვის მოიცავს.

— თქვენ არ გიპასუხიათ?

— ვუპასუხე. დავწერე ვრცელი წერილები გაზეთ „ლიტერატურულ საქართველოში“ სათაურით „არ შეიძლება მწერალთა კავშირის ექვემდებარება თავმჯდომარე ყავდეს“, იქვე მივაწერე, რომ წერილი იწერებოდა ადმინისტრაციული ორგანოების ყურადღების მისაქცევად. ე.ი. თუ რაიმეს ვიცრუებდი, პასუხისმგებლობას ვიღებდი. ყველა შეკითხვას სათითაოდ გავეცე პასუხი. როგორც კეისრის ცოლი არ შეიძლება იყოს ექვემდებარებული, ისე მწერალთა კავშირის თავმჯდომარე არ შეიძლება იყოს ექვემდებარებული, ისე მწერალთა კავშირის დამოუკიდებლობა ბრძოლა, ხელს მთელი ერი სავალალო მდგომარეობაში აღმოჩნდება. ეს არ არის ბრძოლა ჩემს წინააღმდეგ. მე ეს დავამტკიცე.

— მწერალთა კავშირის თავმჯდომარე არ შეიძლება ბინძურ საქმეში იყოს გახვეული. ის უნდა იყოს ღირსეული ადამიანი — ამაში გეთანხმებით.

— მაგრამ ამით ეს არ აწყობთ. ამით ჰკონიათ. რომ ეს ქვეყანა ჩაღივოს დახურული. ჯერ პრესით გაშლანდეს, ახლა იგივე ფაქტები „რუსთავი 2“-ზე გადაიტანეს. მოხდა ისე, რომ ამდენმა ცილისწამებამ ბევრი უდანაშაულო ადამიანი გააბრაზა. ახლა აკაკი გოგიჩაიშვილი შავით თეთრზე სწერს „დიდის გაზეთში“, მე თამაზ წიგნივადისთვის არაფერი არ დამიშავებიაო. ეს ფაქტები მოხდა თამაზ წიგნივადის მწერალთა კავშირის თავმჯდომარედ მოსვლამდე. მაგრამ გურამ ფანჯიკიძე მკვდარი იყო და მისი სახელის ხსენებას მოვერიდეთ. ეს არის განცხადება? კაცს ყველაფერი თავზე დაატეხო, ქვეყანა შევარო და მე რე თქვა, თამაზ წიგნივადე არაფერ შუაშიაო.

— ამიტომ აღძვართ საქმე მის წინააღმდეგ?

— აბა, რა გამეკეთებინა. ქუჩაში გამოვსულიყავი და მეჩხუბა? მივმართე ადმინისტრაციულ ორგანოებს, საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს, თითოეულ მოქალაქეებს, რომ გაერკვიათ ეს ფაქტი. მწერალთა კავშირის თავმჯდომარეს რომ

ქურდობას დააბრალებენ, მთელ ქართულ მწერლობას რომ გაამახსარავენ, გაჩეხებულყავი? თქვენ რე თქვენ, მსუბუქი ყოფაქცევის ქალიაო, რას იზამთ?

— ამბობენ, მწერალთა კავშირის სახით აკაკი გოგიჩაიშვილის მოწინააღმდეგეებმა ძლიერი დასაყრდენი იპოვესო.

— ისინი ასე ამბობენ, ამ გადაცემის საფუძველზე აკაკი გოგიჩაიშვილის სიცოცხლეს საფრთხე ემუქრებაო. მე რომ ხელისუფლების წინააღმდეგ წავსულვარ, აკაკი გოგიჩაიშვილს არც დაეძინებოდა.

— ბატონო თამაზ, თქვენ ახლო ურთიერთობაში ბრძანდებით საქართველოს პრეზიდენტთან. ამ ხელისუფლებას აკრიტიკებთ? თქვენ ხომ ფაქტიურად მის გვერდით დგახართ?

— მე პრეზიდენტის გვერდით არ ვარ. მე და პრეზიდენტი საქართველოს გვერდით ვართ. ის უფრო დიდი მასშტაბით, მე-მცირით. ამ შემთხვევაში ვინც საქართველოს გვერდით ვართ, ყველა ერთად უნდა ვიყოთ. მათ შორის თქვენც.

— კი, ბატონო, საქართველოს გვერდით ვდგავარ, მაგრამ პრეზიდენტის გვერდით არა. როგორ უნდა ვიყო იმ პრეზიდენტის გვერდით, როდესაც მისი მმართველობის პერიოდში საქართველომ ტერიტორიის მესამედი დაკარგა, გენოფონდი განადგურდა, ხალხი, შიმშილისაგან რომ თავი იხსნას, უცხო ქვეყნებში გადაიხვეწა. თქვენ იმ კაცის გვერდით დგახართ, ვის ხელშიც, ფაქტიურად, იღუპება საქართველო.

— სხვა რომ ყოფილიყო პრეზიდენტი, უარესი დაგვემართებოდა.

— დავუბრუნდეთ ისევ იმ საკითხს. დადასტურდა თუ არა რაიმე ფაქტი?

— არც ერთი ფაქტი არ დადასტურდა. ყველაფერი შეითხინილი იყო. ამის შემდეგ მოვითხოვე „რუსთავი 2“-ის საქმიანობის გამოძიება. ვინ აფინანსებთ, საიდან, რა მიზანს ისახავს ეს გადაცემა.

— კი, მაგრამ ეს თქვენს ფუნქციაში შედიოდა?

— მათ ფუნქციაში შედიოდა ჩემთვის სახელი გაეტეხათ?

— ისინი ატარებენ ჟურნალისტურ გამოძიებას.

— როგორ ატარებენ. მაგალითად, სურთ რომელიმე ორგანიზაციაზე მაკომპრომეტირებელი მასალების შეგროვება. კონტროლის პალატიდან წამოიღებენ მასალებს, მე რე გაარკვევენ, ვინ არის განაწვევებული და ამ ხალხის ნათქვამებზე ააგებენ გადაცემას, ეს არის ჟურნალისტური გამოძიება?

— თქვენგან სხვადასხვა დროს წავიდნენ მწერლები, ბევრი თქვენზე ძლიერ არის განაწვევებული. მაგალითად, ვახუშტი კოტეტიშვილი პირდაპირ აცხადებს, რა უნდა თამაზ წიგნივადეს მწ-

ინტერვიუ

ერალთა კავშირის თავმჯდომარედ, როცა კარგი კრიტიკოსიც კი არ არისო. ეს პიროვნება არც მწერალიაო, ეს არის მდარე ხარისხის ფულტონისტი. იმასაც ამბობს, რომ თქვენი მატარებელი კარგა ხანია გასულია და გრიშა ბიძიასი არ იყოს, უკვე დეპოშიაო.

— ეგ არის თაღლითი კაცი. ახლა მითხარით, თაღლითია თუ არა ის კაცი, რომელიც არ არის მწერალთა კავშირში და იქიდან მიაქვს გამოყოფილი დახმარება.

— რატომ უშვებთ ასეთ ფაქტებს, თქვენ ხომ თავმჯდომარე ბრძანდებით?

— თავს იწონებს, მწერალთა კავშირიდან გასული ვარო, მაშინ რატომ იღებს დახმარებებს? სამწუხაროდ, მას კავშირიდან გასვლაზე განცხადება არ დაუწერია. მაშ, როგორ არის მწერალთა კავშირის გარეთ. ან რატომ იღებს დახმარებას.

— ამბობენ, მწერალთა კავშირში ღირსეული ადამიანები ცოტანი დარჩნენო. ისინი დარჩნენ, ვისაც სხვა შემოსავალი არა აქვს და ძალაუნებურად იძულებულნი არიან მწერალთა კავშირს შეჰყურონ ხელეშით. იმასაც ამბობენ, მწერალთა კავშირი კარის მწერლებით არის სავსე, მწერალთა კავშირს თავმჯდომარედ კრიტიკოსი არ უნდა ყავდესო.

— კარის მწერალია ანა კალანდაძე, მურმან ლებანიძე, ოთარ ჭილაძე? რაც შეეხება ჩემს თავმჯდომარეობას, მე ჩვენმა მწერლებმა ძალათი დამტოვეს. საზღვარგარეთ მივიღიო, მაგრამ არ გამიშვეს.

— რატომ მიდიოდით საზღვარგარეთ?

— მტრები, რომლებიც მე მეტყვიან, მინდოდა ამეცილებინა მწერალთა კავშირისთვის. საქართველოში მწერლებს ებრძვიან და ეს ჩვენ დავგულავს. ვინც მწერლებს ებრძვის, მას საქართველოს განადგურება უნდა, რადგან ერის კულტურა, თვითმყოფლობა, ერის სულიერი საჭე მწერლების ხელშია. ებრძოლნ იმას, ვინც იმსახურებს და არა ჩვენ, ისედაც მშიერ მწერლებს. ლამის ქვეყნის მოღალატეებად გამოგაცხადეს.

— „რუსთავი 2“-ის მიმართ გაქვთ ასეთი მკაცრი შეფასება?

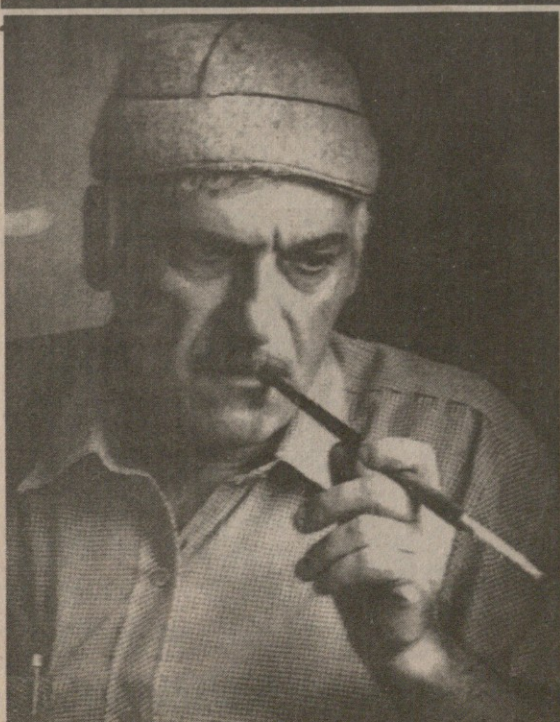
— დიახ, მთლიანად „რუსთავი 2“-ის მიმართ. რას ემსახურება ეს არხი. შეხედეთ „ფსიქო“-ს, შეხედეთ პორნოგრაფიულ გადაცემებს, შეიძლება ეს ტელევიზია სიკეთეს ემსახურებოდეს? იგი რყვნის ქართველ საზოგადოებას, რყვნის ახალგაზრდებს, ჩვენ მივაღწევთ, რომ „რუსთავი 2“-ის „60 წუთი“ ან დიხუროს, ან ისეთი სახე მიეცეს, როგორიც საჭიროა.

ლია გივიტაშვილი

ოცია იოსელიანი

სადა ხარ, ღმერთო!
შენი შექმნილი ქვეყანა რომ ხელიდან მიდის,
გზა-კვალი არ ჩანს, კაცი არ ჩანს გამდები ხიდის,
გახდა ქვეყანა მოღალატის, გამცემის, ფლიდის,
ხელიდან მიდის, მიდის და მიდის!
ხელაფ, უფალო, მტრეშვი ვართ ცოდვების დიდის,
კაცი არა ჩანს, რასაც თესავს, იმასვე მიიღებს,
არის ქვეყანა ავაზაკის, ფეხებზე მიიღებს,
ხელიდან მიდის, მიდის და მიდის!
დადგა, დამკვიდრდა მეფობა ბინდის,
მტერი, მოყვარე ქვეყანას აყიდის,
წისკილი არ ფეხავს მომცემი ბინდის,
ხელიდან მიდის, მიდის და მიდის!
თენდება დილა არას მქონე, არაფრის ბინდის,
დამდგა რულით და თავის ქინდრით.
ფარას მგლები გლეჯს, არვინ მწყემსავს, არავინ ითვლის,
ხელიდან მიდის, მიდის და მიდის!
ვართ, მაგრამ, ვიცით რატომ ვართ, რისთვის?
გინდ გიყვირია, გინდა თავი გიხლია ქვისთვის!
თავი დაჰკარგა, ვის სცხელა სხვისთვის,
ხელიდან მიდის, მიდის და მიდის!

არავინ გვივის, ვინც იღვწის ხსნისთვის,
არავინ ომობს, არავინ იბრძვის,
არავინაა ქვეყნისათვის გამძრევი თითის,
ხელიდან მიდის, მიდის და მიდის!
გვიმძიმს, უფალო, უსაზღვროდ გვიმძიმს,
გადატაკებულთ შემოგვაცვდა პერანგი ჩითის,
ცას ვინდა ჩივის, აღარაა პატრონი მიწის,
ხელიდან მიდის, მიდის და მიდის!
ენას ვიგლეჯავთ ზღაპრის, მითის,
ენას სამკვიდროს — ამ ბარის, იმ მთის,
„ენა შეშველი“ აღარც კი ითქმის,
ხელიდან მიდის, მიდის და მიდის!
ენას ხუცესის, რუსთაველის ხიბლის,
გვაცდის ბრიტანის თუ ენა სკიითის,
ენა უძველეს ქართველთა მკვიდრის
ხელიდან მიდის, მიდის და მიდის!
რწმენა დავკარგეთ ღვთის შინაში, რიდის,
ღმერთის — მფარველის და მეზამრიდის,
სამშობლოს ვაღს ხომ არავინ იხდის,
ხელიდან მიდის, მიდის და მიდის!
ქალი ქალს არ ჰვავს, უპერანგო პერანგს რად იხდის,
კაცი არა ჩანს მოძულე სიძვის,
არავინაა განმკითხავი, არავინ იძვრის,
ქვეყანას ფასი დაედო კიტრის,
ხელიდან მიდის, მიდის და მიდის!



აკაკი გობიჩაიშვილი: ფაქტიურად, «60 წუთის» დასურება მე უნდა მიწოდდეს, არც ხელფასი მაქვს იმდენი, რომ თავბანჯირებად ღირდეს...

ბატონო აკაკი, როგორ ფიქრობთ, თქვენმა გადაცემამ ასეთი აუდიტორია მოიპოვა? შევარდნაძის ნათესავების უკანონო ბიზნესის მხილვებით გამოიწვია თუ მწერალთა კავშირის კრიტიკას მოჰყვა ასეთი შედეგი?

— მე ვთვლი, რომ არც შევარდნაძის ნათესავობა, არც შევარდნაძე, არც მწერალთა კავშირი არანაირ კავშირში არ არის იმ აუდიტორიასთან, რასაც ჩვენ ვხედავთ ქუჩებში, თბილისში და არა მარტო თბილისში. ეს გამოიწვია იმან, რომ ფაქტიურად მოხდა ზეწოლა თავისუფალ მედიასზე, ანუ სიტყვის თავისუფლებაზე, აზროვნების თავისუფლებაზე. ამან გამოიწვია ხალხის უკმაყოფილება.

— ბატონო აკაკი, თქვენ ბრძანებთ, რომ არაფერ შუაში არ არის არც ის, არც ეს, მაგრამ თავისუფალ მედიას და აზროვნებას დევნიან, ხდება ზეწოლა. ვისგან ხდება ზეწოლა, დააკონკრეტო?

— მე ყოველთვის გულახდილად ვლაპარაკობ. ზეწოლა ხდება ხელისუფლებისაგან, მთლიანად სისტემაზე საუბარი. თვითონ ეს სისტემა როგორ მუშაობს: მიმართა პრესიდენტს მეგობარმა, პრესიდენტმა დაადო რეზოლუცია, ეს წერილი თუ როგორ მოძრაობს, სისტემის მანქანებელია. ჩვეულებრივი ადამიანისთვის, რომელიც წლობით შეიძლება იდგეს კანცელარიის წინ და თავისი გასაჭირი ვერავის ყურამდე ვერ მიიტანოს, კანცელარიის კედელი გადაულახავი ზღუდეა, ეს ადამიანი კი მაშინვე შედის პრესიდენტთან. მაშინვე ედება რეზოლუცია. (იგულისხმება წერილზე). ფაქტიურად, მაშინვე, 3-4 დღეში იქმნება გაურკვეველი კომისია. როგორც ექსპერტებმა თქვეს, არ არსებობს ნორმატიული დოკუმენტი, რის საფუძველზეც შეიქმნა და უნდა შექმნილიყო მსგავსი კომისია, და ფაქტიურად, სიტყვის დონეზე შეიქმნა ეს კომისია, ეს კომი-

სია ამუშავდა უსწრაფესი მეთოდით, ერთი თვის განმავლობაში, ფაქტიურად, ატარებს ამ გამოძიებას და იღებს დასკვნას, რომელშიც წერია, რომ ყველა ბრალდება არის უზუსტო, ეს მაშინ, როცა ამ დასკვნაში არ არის ასახული ფაქტების ორმოცდაათი პროცენტი, რომელიც იყო გადაცემაში, ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ.

— ლაპარაკია მწერალთა კავშირზე?

— კი, სხვა არ შეუძლებოდა, სხვა გადაცემა.

— ბატონი თამაზ წიგვიძე თავადვე აცხადებს, რომ მივმართე სხვადასხვა ორგანიზაციებს, რომ გამოეძიათ თქვენი საქმიანობა.

— მიმართა პრესიდენტს. ჩვენ ფაქტებზე ვლაპარაკობთ. მერე პრესიდენტმა დაავალა ორგანიზაციებს, რომ გამოეძიათ ეს საქმე.

— ბატონი თამაზი ამბობს, რომ მის მიმართ წაყენებული ბრალდებები არც ერთი არ დადასტურდა.

— არ დადასტურდა ამ კომისიის დასკვნით.

— ბატონი თამაზი იმასაც აცხადებს, რომ თქვენ ორჯერ მასმედიაში და საზოგადოებაში ვიზიტით განაცხადეთ, რომ თამაზ წიგვიძის დროინდელ მწერალთა კავშირზე არ მისაუბრიაო. თქვენ გითქვამთ, რომ გქონდათ გურამ ფანჯიკიძის თავმჯდომარეობის დროინდელ მწერალთა კავშირზე საუბარი და რადგან იგი ცოცხალი აღარ არის, ამიტომ არ ვახსენებ მის სახელს და გვარს.

— აქ საუბარი იყო ზოგადად მწერალთა კავშირზე. საუბარი იყო მის როლზე საზოგადოებაში, მწერალთა კავშირის ფუნქციაზე დღეს და საბჭოთა კავშირის პერიოდშიც. იმ დარღვევებში, რომლებიც მე მივიღე კონტროლის პალატიდან, იქ იყო მითითებული თარიღები და ამ თარიღების დასახელებით ითქვა. ფაქტების მეტი ნაწილი იყო ფანჯიკიძის დროინდელი.

— რატომ მაშინვე არ გამოაცხადეთ, რომ ეს ეხება

ინტერვიუ

ფანჯიკიძის თავმჯდომარეობის დროინდელ დარღვევებს?

— მე უნდა მეთქვა, ხალხო, ეს ფანჯიკიძის ეხება, ეს წიგვიძის? მე ვსაუბრობდი ზოგადად მწერალთა კავშირზე, მე ვასახელებდი კონკრეტულ წლებს, რაც ეხებოდა წიგვიძის, იყო დასახელებული იქ წიგვიძე. ერთხელ იყო დასახელებული წიგვიძე, ჩვენ ვსაუბრობდით “მერანის” პრივატიზაციაზე.

— მე მეონი, სოკოს ბიზნესში წიგვიძე მოიხსენიეთ.

— მაგაზეც მოგახსენებთ, თუ დამაცდით. “მერანის” პრივატიზაცია ჩაატარეს. თუმცა, როცა ჩვენ ვეკითხებით, ვინ არიან მისი მფლობელები? გეპასუხობს: ვიღაც კერძო პირები. ავიწყდება, რომ პრივატიზაცია ჩაატარა თვითონ და მისმა ახლო პირებმა. დასკვნაში კი წერია, თითქმის მე მითქვამს, რომ პრივატიზაცია ჩატარდა უკანონოდ. მე ეს არ მითქვამს, მე ვთქვი, რომ პრივატიზაცია ჩატარდა ყოველგვარი კანონის ფარგლებში, თუმცა ის ფაქტი, რომ რუსთაველზე 36 000-ად გაიყიდა ამხელა ფართობი, მრავალი ექვსის აღმძვრელია. მითუმეტეს, ჩვენ დაგვიკავშირდა კოლექტივი და გვითხრეს, რომ ჩვენ არაფერი არ გავგავებინესო.

— სოკოს რაც შეეხება?

— სოკოსთან დაკავშირებით მე მომივიდა ზეპირი ინფორმაცია, რომ ეს ყველაფერი იყო ფაქტი. რა თქმა უნდა, მე საბუთი არ მქონდა, მაგრამ რომ ვეკითხეთ ინტერვიუში თამაზ წიგვიძეს ამის თაობაზე, მას პქონდა არა ადგევატური რეაქცია. რა იყო, როდემდე უნდა ილაპარაკოთ ამასზე, სოკოს ბიზნესი ძალიან კარგი იყო საქართველოსთვისო. გასაგები იყო, რომ ყველაფერი იცოდა ამ საკითხზე.

ეს ანეკდოტად მოარული ისტორია, რატომღაც ძალიან სერიოზულად მიიღო ბატონ-

მა თამაზ წიგვიძემ. ეს არ ნიშნავს, რომ მე ბრალი დავდე თამაზ წიგვიძეს. მე რომ ეს მდომებოდა, გეტყვოდი, წიგვიძემ მიიღო რაღაც და ა.შ. ეს ყველაფერი არის თეთრი ძაფით ნაკერი.

— თქვენს “ლიკვიდაცია-სთან” დაკავშირებით რას გვეტყვით. ნამდვილად რეალურად არსებობს ასეთი საფრთხე? ამბობენ, ტელევიზიით როცა პირდაპირ ჰკითხეს, როდის დაგეგმუქრეთო, ვერ გასცა დამაჯერებელი პასუხიო, ძალიან უსუსურად გამოიყურებოდაო.

— ვინ დამეუქრა?

— ბალუაშვილი.

— ბალუაშვილი მე არ დამეუქრა, ბალუაშვილმა მითხრა, თუ არ გააჩერებ გადაცემას, შენზე აღიძრება სისხლის სამართლის საქმეო. მან მითხრა, ყველაფერი აწონ-დაწონე. შეათანხმე შენი ოჯახის წევრებთან. ახლობლებთან. მე ყურადღებას ვაქცევ. მეორე დღეს მიკავშირდება ჩემი მამიდაშვილი და მეუბნება: აკაკი, შენ გუშინ გქონდა შეხვედრა ბალუაშვილთან? მე ვუთხარი, კი - მეთქი. შენ მოგცა მოსაფიქრებლად დრო? ვუთხარი, კი. მაშინ, აკაკი, ეს ყველაფერი არის ძალიან სერიოზული. მე დაძვრეკვ და გადმოვიცე, რომ საფრთხე არის რეალური. მითხრეს ეს კონკრეტული შეხვედრა. (ეს შეხვედრა წესით არ უნდა სცოდნოდა) და მე გამიჩინდა რეალური შიში. ამის შემდეგ, მითხარით, როგორი მოგეცემა? მე ასე მიჩინეს საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლებმა, ჟურნალისტებმა, დიპლომატებმა, რომ აკაკი, შენი საქმე არ არის გამოძიოთ რამდენად რეალურია ეს საფრთხე. შენ არ უნდა გამოიძიო, გცემენ თუ მოგკლავენ... შენ უნდა თქვა ყველაფერი. ხელისუფლებამ უნდა გამოიძიოს ყველაფერი და დაგიცვას. თუ ეს რეალურია.

— თავისუფლების ინსტიტუტის წარმომადგენელი გიგა ბოკერია მოითხოვს ბალუაშ-

ვილის გადადგომას და პრესიდენტ შევარდნაძეს იწვევს ტელედასრულებაში. რა კომენტარს გააკეთებთ?

— მე არ ვიცი გიგა ბოკერია რას აპირებს.

— არ იცოდით, დღეს აქციას რომ მართავს თქვენს დასაცავად?

— ეს ვიცი, მაგრამ იქ რა ხდება, არ ვიცი. არანაირი შეხება მე არავისთან არა მაქვს.

— დღეს საქართველოს ძალიან უჭირს. მე „რუსთავი 2“-ს მივესალმები, რომელიც ცდილობს საქართველოში არსებულ ნაკლოვანებებზე ილაპარაკოს. მაგრამ შეიძლება მწერალთა კავშირზე ასე პრეტენზიულები ვიყო, როცა ვიცით დღეს საქართველო რა მდგომარეობაშია და ისიც ვიცით, რომ ერის ცნობიერება დამოკიდებულია მწერლობაზე.

— თუ, როგორც თქვენ ამბობთ, ეს პატარა ორგანიზაცია განსაზღვრავს ერის ცნობიერებას, თუ იქ დარღვევებია, მაშინ არ უნდა ვიყვიროთ, მითუმეტეს ხმამაღლა?

— რისკენ მიდის საქართველო?

— თუ პროცესებს განვიხილავთ დინამიკაში, ხალხის მატერიალური მდგომარეობა უფრო და უფრო მძიმდება, არაფერს არ მოგვიტანს მედიასთან ბრძოლა სახელმწიფო ბერკეტებით, ეკონომიკური ნგრევა.

— ცოტა რამ თქვენი პიროვნების შესახებ. გადაცემა „60 წუთის“ მიღმა ვინ არის აკაკი გობიჩაიშვილი?

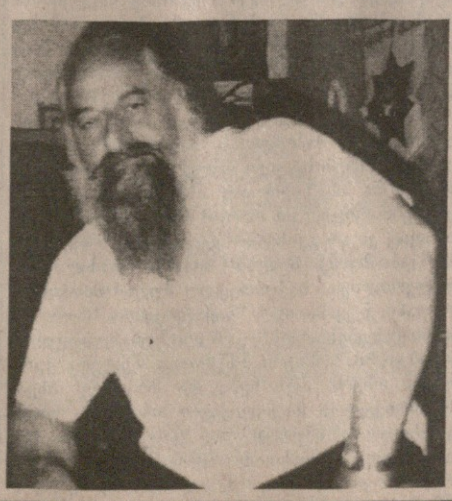
— ფაქტიურად, მე “60-წუთის” შემდეგ ცხოვრება აღარ მრჩება, თან ეს გადაცემა მიქმნის საფრთხეს. ამიტომ ამ გადაცემის დახურვა მე უნდა მიწოდდეს. არც ხელფასი მაქვს იმდენი, რომ თავის გაწირვად ღირდეს.

ლია გიგიტაშვილი

ლოთი ჟოგალა: ასი წელის რომ გავიდას, ქართველი ხალხი მაინც არ დაიჯერებს ზვიად გამსახურდიას დაღუპვას...

უსასრულო ამ ქვეყანა არაფერია და ქართველი ხალხის სულიერი გასოფნა და ურთიერთდაპირისპირება ოდესმე აუცილებლად დასრულდება. ბატონო ლოთი ჟოგალა! იმ ადამიანთა რიცხვს მიეკუთვნება, რომელთაც ხელისუფლებამ, საკუთარი სკამების შენარჩუნების მიზნით, საკუთარი ქვეყნის დაცვისთვის სასტიკი განაჩენი გამოუტანა. გალიაში ჩაკეტეს თავისუფალი სული. წაართვეს ყველაზე ძვირფასი და სანუგავარი. თუმცა გახლჩილი, დაშლილი და გაღატაკებული საქართველო ის იალაღი აღარაა, სადაც თავისუფლებას ფასი ეწეოდა. საზოგადოებას ზშირად არასწორი წარმოდგენა აქვს ამა თუ იმ მოვლენის ან ადამიანთა მიმართ. მთელი სახელმწიფოებრივი მართვა იმისკენ არის მიმართული, რომ ცალკეულ ჩინოვიკებს, სხვის ნაოფლართა და ზშირ შემთხვევაში, თავისი ერის შეილებების სისხლის ფასად გაშლიდნენ ლაშქარს. შერჩეთ ქვეყნისა და ერის ღალატი. არასწორი ინფორმაცია გულად

და ახრჩობს ყველა მართალ აზრს, არას-



წორი მართლმსაჯულება ყველა ღირსეულ ადამიანს თრგუნავს. ხარობს უსამართლობა, სისასტიკე და ღალატი. მოვუსმინოთ ლოთი ჟოგალას. რატომ დაგვარგეთ აფხაზეთი, ვინ იყო ზვიად გამსახურდია. რა რეჟიმით იმართებოდა აფხაზეთის ტრაგედია. ვინ ვის ებრძოდა. ვის ებრძოდა ხელისუფლება და რა წილი უღვეს ხელისუფლებას აფხაზეთის დაკარგვაში.

— ბატონო ლოთი, რა გრძნობა დაგეზულათ, როდესაც სიკვდილი მოგისაჯეს?

— მე დღესაც ვერ გაერკვევლვარ, რისთვის გამასამართლეს. ნუთუ იმისთვის, რომ სამშობლო მიყვარს? იმისთვის, რომ კანონიერ პრესიდენტს ვუჭერდი მხარს? ან იქნებ იმისთვის, ეროვნულ გვარდიას რომ ვქმნიდი? მე ჩემს მოქმედებაში დანაშაულს ვერ ვხედავ და რაკი მხოლოდ ამისთვის მხვრეტდნენ, მე ვიგრძენი უდიდესი სიამაყე.

— შემდეგ თქვენ დახვრეტა პატიმრობით შეგიცვალეს.

— ამით მე შეურაცხყოფილი დავრჩი, რადგან ჩემით ვაჭრობა დაიწყო.

— ახალ შეწყალებულთა სიაში არ აღმოჩნდით. რა მოხდა, აღარ უნდათ თქვენით ვაჭრობა?

— როგორც ჩანს, აღარ ვზივარ ხელისუფლების მიერ დაწერილ სცენარში. მე არ მინდა ვინმეს ნაწყალობები შეწყალება. მე მსუბუქი სასჯელი მერგო, სხვებზე მსუბუქი. ბესარიონ გუგუშვილს და კიდევ ბევრ სხვას დევნის გამო სამშობლო დააკარგინეს. მე ჩემი ქვეყნის პაერს მაინც ვსუნთქავ. იყოს ციხე. თუ მთელი ერი არ შეურიგდა ერთმანეთს, არაფერი გვიშველის.

— თქვენ თვლით, რომ პოლიტიკაშია რთა გარკვეული ნაწილის განთავისუფლება ახალი ფანდი იყო ხელისუფლებისგან?

— ეს იმულებითი პროცესი იყო, რომ-

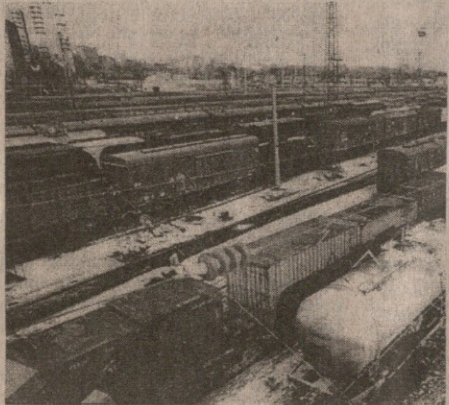
გავრძელება მე-11 გვ.

A black and white portrait of a middle-aged man with short, spiky, light-colored hair. He is smiling broadly, showing his teeth. He is wearing a dark-colored t-shirt with a white ribbed collar. The background is dark and out of focus.

ქსაუბრა მარნა ჩიტაია

სახელმწიფო დონეზე აყვანილი ანტიკორუფციული ორგანიზაციის ლიონის ბაჟი

საქართველოს დღევანდელი სინამდვილიდან აშკარად ჩანს, რომ ხალხის მიერ ათეული წლობით შექმნილი ეროვნული სიმდიდრე ათასნაირი მაქინაციებით გადავიდა სხვადასხვა ჯურის მტაცებელთა, "წითელ" და "ეროვნული ქურქში" გახვეული მაფიის, კორუპირებული ბიუროკრატებისა და ქართველი ხალხის მოღალატეთა ხელში. ამ ორგანიზებულმა მაფიოზურმა საერთაშორისო „ეროვნულმა“ ჯგუფებმა გაყიდეს სტრატეგიული და არასტრატეგიული მნიშვნელობის ნედლეული, გაძარცვეს მძლავრი სამ-



რეწველო აგროკომპლექსი, ფაბრიკა-ქარხნები, საწარმოო და საამშენებლო ობიექტები, სასწავლო და სამეცნიერო დაწესებულებები, ბანკები და საღაროები, თურქეთსა და სხვა მეზობელ ქვეყნებში გაზიდეს ყველაფერი: მანქანა-დანადგარები, შავი და ფერადი ლითონი, ხე-ტყე, ელექტროსადენები და მაკულატურაც კი, დაიტაცეს უცხოეთის მიერ გამოყოფილი ასეული მილიონობით კრედიტები. შიმშილობამდე მიიყვანეს ყველა პარტიისა და საქართველოს მოქალაქე, მათ შორის პროფესორ-მასწავლებლები და მეცნიერები.

სახელმწიფო დონის მაფიოზურმა კლანებმა დააჯანყეს უპატიოსნო გზით მოპოვებული ვალუტა, უცხოეთის ბანკებში შეიტანეს მილიონობით დოლარი, საზღვარგარეთ შეიძინეს "ქოხები" და აგარაკები, ძვირადღირებული ავტომანქანები, დედაქალაქის ცენტრში 150 ლარაინი ხელფასის სახელმწიფო მოხელეებმა წამოიწყეს მეფური სასახლეების მშენებლობა.

უკანასკნელ პერიოდში მასობრივი ხასიათი მიიღო ყველგან და განსაკუთრებით აგარაკებზე ალუშინის მოპოვების მიზნით ქურდობამ. სისტემატურად იბარცვება მცხეთის რაიონის ტერიტორიაზე განლაგებული პატიოსან მოქალაქეთა აგარაკები. ჭრიან ელექტროსადენებს, ხსნიან კარების ალუშინის სახელურებს, მიაქვთ ალუშინის ქვაბები და თქვენ წარმოიდგინეთ კოვხებიც კი. ალუშინის "მომპოვებელთა" მიერ იქვე ტყეშივე დანთვულ ცეცხლზე მიმდინარეობს მისი "დამუშავება". მდგომარეობა საგანგაშოა.

დღევანდელმა ამ ანტიქართულმა საკანონმდებლო და აღმასრულებელმა ხელისუფლებამ, თუმცა დავეიანებულად, მაგრამ მაინც დაუყოვნებლივ უნდა აკრძალოს საზღვარგარეთ გატანის მიზნით ფერადი ლითონების პუნქტები. ამასთან გამოქვეყნდეს ოფიციალური სამთავრობო ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ როდის და ვის მიერ იქნა მიღებული ანტისახელმწიფოებრივი ნებართვა ფერადი ლითონების საზღვარგარეთ გატანის თაობაზე.

საქართველოს რიგით მოქალაქეთა მოთხოვნების ფიალა აივსო, სხვა გზა არ დაგვრჩენია, იძულებული ვიქნებით უკიდურეს ზომებს მივმართოთ. ხალხს უფლება აქვს ხელისუფლება, რომელმაც ვერ გააძაბრთა მათი იმედები, გადააყენოს იგი.

შოთა თეთვაძე

დიდი შერიგების შესაძლებლობა

ხელისუფალთა მხრივ დიდი შერიგებისკენ უკვე გადაიდგა პირველი ნაბიჯი. გათავისუფლდნენ პიროვნებები, რომლებიც თავს პოლიტპატიმრებად თვლიდნენ.

მაგრამ ამ სახელმწიფო გადაწყვეტილებას თან უნდა ახლდეს დაპირისპირებულ მხარეთა მხრივ კეთილი ნების გამოხატვა. ნება და აზროვნება ხომ ერთმანეთისაგან წინური კედლით არ არის გამოიჯნული... ნუ ვიქნებით ის ხალხი, რომელიც ისტორიისგან არაფერს არ სწავლობს. ასეთ ხალხს ხომ ისტორია დაუსჯელად არ ტოვებს.

გავიხსენოთ ვახუშტი ბატონიშვილის ნათქვამი, რომ ქართველთათვის დამახასიათებელია ბოროტებისა თუ სიკეთისაკენ ადვილად მიდრეკილება საყურადღებოა მოსაზრება, რომ აქამდე მეტწილ ბოროტებისკენ ვიხრებოდით. ახლა გვეძლევა შესაძლებლობა შერიგებისა და კეთილი საქმეებისკენ "მიდრეკის" და ეს არ არის ცარიელი შესაძლებლობა. ასეთი "ცარიელი" შესაძლებლობის შესახებ პეგელი იტყობდა: იმის შესაძლებლობაც არსებობს, რომ თურქეთის სულთანი რომის პაპი გახდესო. მაგრამ ასეთი რამ, როგორც წესი, იშვიათად ხდება ან საერთოდ არ ხდება. დადგა დრო სოციალურმა სინამდვილემ სოციალური იდეალისკენ გადადგას გაბედული ნაბიჯი. "სინამდვილე" კი კონკრეტულ ადამიანთა ქმედებათა შედეგია. დაპირისპირებულ მხარეთა წარმომადგენლებმა გულწრფელად უნდა მოინანონ "ცოდვებში", აღიარონ თავიანთი შეცდომები. ისიც ბუნებრივია, რომ პიროვნებები იცვლიან შეხედულებებს, როდესაც ამის ზნეობრივ და ისტორიულ აუცილებლობაში რწმუნდებიან. ნათქვამია: მხოლოდ ბრწყინვალე არ იცვლიან შეხედულებებსო.

მიგელ დე უნამუნოს (1864-1936) უთქვამს: გონება უმადლეს ტრიუმფს აღწევს, როდესაც ის დაეკდება საკუთარ შეუცდარობაში.

შეცდომების გულწრფელად აღიარება ადამიანს უფრო სრულყოფილს ხდის და დემოკრატია აახლოებს. და როგორც ამბობენ, ადამიანის სიცოცხლის აზრიც ხომ გონაძლე ამაღლებაა. სიცოცხლის მიმწეხრზე ადამიანს უნდა შეეძლოს ვაჟ-

ფშაველას სიტყვების გამეორება: "მადლს დავივლი ათასობით, ცოდვა დამრჩება კენტადლო".

გავრცელებულია მოსაზრება, რომ



ქართველებს ერთმანეთთან შერიგების უნარი არ გააჩნიათ. ასე ფიქრობენ რიგი უცხო დამკვირვებლებიც, რომლებიც ჩვენს მეტისმეტად სისხლიან ისტორიას იმოწმებენ... მაგრამ იცვლება ადამიანის ბუნებაც და თვით ისტორიაც. სისხლი სიხლით არ განიბანება და შურისძიებაც ცუდი მრჩეველია.

ნათქვამია: საყდრის კარი ღია იყო და ძაღლს ნამუსი არა ჰქონდაო. სწორედ უნამუნო ადამიანებს უნდა შეეზღუდოთ მოქმედების არეალი.

ქართველთა მხრივ შერიგების უნარიანობის საილუსტრაციოდ მოვიტან ერთ,

ჩემთვის კარგად ცნობილ მაგალითს.

მამაჩემი-ნესტორ ნადარეშიშვილი 1910 წლამდე ხონსა და ქუთაისში ფოტოგრაფად მუშაობდა. 1911 წელს გაიწვიეს ჯარ-

ში. მონაწილეობდა პირველ მსოფლიო ომში. 1918 წელს შინ დაბრუნდა. იყო წმ. გიორგის ჯვრების კავალერი. 1921 წელს იბრძოდა ბოლშევიკური აგრესიის წინააღმდეგ. ხოლო 1924 წელს აგვისტოში მონაწილეობა მიიღო ანტისაბჭოთა "გამოსვლებში"... აჯანყების დამარცხების შემდეგ დააპატიმრეს. ერთ-ერთმა საპატიმროს დარაჯმა, ადგილობრივმა ბოლშევიკმა აქტივისტმა - პარმენ ნადარეშიშვილმა, მამაზე ათი წლით უფროსმა საჯაროდ მოითხოვა პატიმართა გაუსამართლებლად დახვეწა და მათ შორის მამაჩემისაც.

თვითონ პარმენი იყო ბუნებით გულუხვი და კეთილი, გარეგნობით-გოლიაფი, პირველი მსოფლიო ომის მონაწილე და მწიგნობარი გლეხი, ოთხი ენის მცოდნე. ის ჩვენი მეზობელი და თანამოგვარე იყო და მისგან ასეთი საქციელი თითქმის არ იყო მოსალოდნელი.

პატიმრები დახვეწას გადაურჩნენ... გავიდა ორიოდე წელი და ბატონი პარმენი ბოლშევიკური პარტიის რიგებიდან გარიცხეს როგორც ტროცკისტი... ის მოსულა მამასთან და მოუწაინებია თავისი საქციელი. ამის შემდეგ ისინი ორმოცდამდე წლის განმავლობაში, პარმენის გარდაცვალებამდე უახლოეს მეგობრებად დარჩნენ. პარმენი გარდაიცვალა 1969 წელს, ღრმად მოხუცი, დაახლოებით 90 წლისა იქნებოდა მაშინ.

პარმენი სწორად იტყობდა: რევოლუციას ძალუძს ჭკვიანი გააგიჟოს და ძმის ძმა მოაკლევინოსო, მაგრამ როდესაც გონზე მოხვდა, რისი გამოსწორებაც შეიძლება, უნდა გამოასწორო.

ქვეყნად კაცი არ არის, რომ სიპ ყინულზე ფეხი არ დაცდნოდეს ან რაიმე მოსაწაინებელი არ ჰქონდეს...

დღევანდელ ვითარებაში დაპირისპირებულ მხარეთა შერიგება პატრიოტული აქტია და თავის მხრივ პატრიოტიზმი უმაღლესი ზნეობრივი კატეგორია და მოვალეობაა.

გიორგი ნადარეშიშვილი

საყოველთაოდ ცნობილია, რომ პოეზია - რთული ხელოვნებაა და ყველაფერთან ერთად, უპირველეს ყოვლისა - არის რითმი, რიტმი, სიტყვათა ლამაზი - გამართული წყობა და მცირე ნაწერში დიდი აზრის ან ინფორმაციის გადმოცემის უნარი. და ის შეიძლება მხოლოდ უაზრო "პიი-პუუ"-დ არ დარჩეს, თუ მისი მიზანი სიმაღლის წარმოჩენა, მისი მსახურება გახდება. ამ ურთიმო (ანუ თეთრ) სტრიქონებში. სიტყვების ე.წ. "გადასმ-გადმოსმით", გარკვეული რიტმის დაცვით, შევეცადე გადმოვცე მოვლენების მიამრთ ჩემი განწყობა.

თუ საჭიროდ ჩათვლით, გთხოვთ გამოაქვეყნოთ

პატივისც. ნ. თავაძე

-ჯარისკაცის მუზა-

«დიდი თეატრი»

მთელი ქვეყანა თეტრი და სცენაა თურმე.

ხოლო ჩვენ, ყველა - არტისტები ვყოფილვართ მხოლოდ, სადაც ჩვენ თვითონ ვირჩევთ როლებს ჩვენი სურვილით - ჩვენი მრწამსის და სინდისის შესაბამისად!

და ამ სცენაზე, განფენილზე კიდე-კიდეზე, ყველა "არტისტის" არჩევანი ხელისგულზეა: ზოგმა არჩია პატრიოტის, ვიღაცამ-ქურდის, ხოლო ვიღაცას მოსწონს როლი მარიონეტის -

ის აირცია! ვთამაშობთ ასე - ვადგენთ წესებს ვწერთ კანონებს, თუმც მათი დაცვა "ედიტარებს" არც უფიქრიათ" მათ პირობათ, რომ კანონები იწერება მხოლოდ ბირჟათათვის, და გამეითხავი მათი ქცევის არავინაა!

... იქნება არ ახსოვთ, რომ მადლოდან დემრთი უყურებთ; ადრე თუ გვიან - ის მიაგებს ყველას თავის წილს!

თებერვალი 1999წ.

ნანა ძველია

დედაპირის ეკონომიკური დაცვა სრული სიყალბაა

ვილკამ წამოჭრა საკითხი პლანეტის ეკონომიკური დადგენის უარესად აქტუალური პრობლემის გადაჭრის აუცილებლობის შესახებ, მაგრამ ყველა ღონისძიება, რომელსაც ისარგებლებს უსარგებლოდ თანხები. წარმოუდგენლად მცირეა.

მართალია, საბჭოთა კავშირში ყველაზე ცუდად იდგა ეკონომიკური უსაფრთხოების საკითხი, მაგრამ არც კაპიტალისტურმა ქვეყნებმა უფიქროსდნენ მისი და მისივე უცოდველი ანგელოზები.

იყო ელექტროენერგიის წარმოებისათვის ყველაზე იაფფასიანი საწვავი ქვანახშირია და ყველა ქვეყანა ცდილობდა იაფი ინდუსტრიული ნაწარმი აწარმოოს, რომ საერთაშორისო ბაზარზე დაიპყრო და პარტი მოგება აიღოს.

ამიტომ თბოელექტროსადგურები, რომლებიც ქვანახშირზე მუშაობენ, საჭიროებენ გამონახულ კირების გამწვანებელ მოწყობილობების აუცილებელ დადგენას, მაგრამ იმის გამო, რომ ეს მოწყობილობები საკმაოდ ძვირადღირებულია, ყველაფერი თავს არიდებენ მათ დაყენებას, რადგანაც და დასკრები მოწყობილობების დანერგვას დაემატება გამოშვებული პროდუქტის თვითღირებულება და მოგება ნაკლები იქნება.

ზემოსხენებული მიხედვით გამო მკითხველს მინდა შეაწიოს

ინფორმაცია, თუ რომელ ქვეყანას რამდენი თბოელექტროსადგური აქვს დამონტაჟებული და რამდენი ათასობით ტონა გოგირდის, აზოტის ორჟანგს გამოყოფენ პაერში, რომელიც წვიმის ღრუბლებთან ადვილად შეერთდებიან და იქცევიან გოგირდისა და აზოტის მჟავად და ათეული ათასობით ეკონომიკურ მანძილზე გადაადგილდებიან და წამლავენ მოელ სამყაროს.

გოგირდისა და აზოტის ორჟანგთან ერთად ქვანახშირის ქანებში რადიოაქტიური ელემენტების ჰიკარბა და ისინიც სხვა სიბინძურესთან ერთად გამოიყოფილიან პაერში და როგორც ეთქვით, მოგზაურობენ ნებისმიერი მიმართულებით ძალზე შორ მანძილზე.

იწამლება პაერი, წყალი, მიწა, იდეებზე წყალსაცავებში, ტბებში, ზღვებში და ოკეანეებშიც მცირე ორგანიზმები, ლიქსინები და ყოველგვარი ცოცხალი არსებები.

უსწრაფსად ნადგურდება სახლებზე ციხისა და თუნუქის სახურავები, მიწა იმდენად (საქართველოს მაგალითზე შევეყვებით გაჯღუხილი, რომ საჭიროა სამთხვერ მეტი აზოტოვანი ან სხვა სახის სახურავის შეტანა, რომ გადავამტკიცოთ მიწაში არსებული მზამების კონცენტრაცია).

ყველა ზემოხსენებული პრობლემები მისაჩვენებელი, პირველად

ფრინველების და სხვა ათასგვარი ცოცხალი ორგანიზმების უთვალავი ხენით დაავადებებს იწვევს. მს ღონისძიებები, რომელსაც ვითომ და დებულებენ სხვა და სხვა ქვეყნის მთავრობებიც, ზღვაში წვეთია ან სრულიად არაფრის მანქანია.

წარმოადგენს არასრულ სიას, თუ რომელ ქვეყანას რამდენი თბო ელექტროსადგურები აქვთ დამონტაჟებული:

ინგლისი-15, ტუნისი-3, ჩეხოსლოვაკია-9, გაჩა-2, უნგრეთი-10, ნიგერია-4, რუმინეთი-20, კამერუნი-1, ბოლგარია-14, ეთიოპია-6, კინია-3, ტანზანია-1, ზამბია-4, მოზამბიკი-3, ზიმბაბუე-2, იუგოსლავია-8, ალბანეთი-12, ჯაბრ-8, ფრე-11, პოლონეთი-14, ესპანეთი-23, იტალია -23, საბერძნეთი-7, პორტუგალია-1, სამხრ. არაბეთი-14, ევგპტ-5, სუდანი-1, ლიბია-11, ტუნისი-3, ალჟირი-5, მაროკო-3, მაგრიტანია-5, ინდონეზია-23, პაკისტ-11, ბანგლადეში-9, შრილანკა-2, მიქნამი-10, ტაილანდი-2, ბირმა-1, მალაზია-5, ინდონეზია-3, ფილიპინი-5, იაპონია-3, ჩინეთი-22, კორეა-11, ავღანი-4, ირანი-4, თურქეთი-10, სირია-3, ერაყი-2, საუდის არაბი-3, იემენი-1, ამერიკა-36, ალიას-კა-2, კანადა-3, ფილიპინი-3, შევიცარი-5, დანია-7, ევგპტ-7, კოლუმბია-6, ურუგვალი-1, პერუ-2, ნიდერლანდ-8, არგენტ-13, ურუგვალი-1, ბრაზილი-5, მექსი-11, გვატემ-1, პანამა-2, კოსტარკა-2, პანამა-2, კუბა-7, იამაიკა-2, პირუ-3, დომინიკა-1, პუერტო-რიკო-1, ტაბაგო-3, სულ ესაა ხოა თბოელექტროსადგურებისა, რომელიც მე მოვიძიე და არასრული სიაა აღბათ. ახლა გთავაზობთ ჩემთვის ხელმისაწვდომ მასალას, რომელიც დაბეჭდილი იყო 1985 წ. "ნაუკა ი ჟიზნ-ში", თუ რომელი ქვეყანა რამდენ ათას ტონა გოგირდის ორჟანგს და აზოტის ორჟანგს გამოაფრქვევს

ასი-2, სახ.სადგურები-3, ნიკარაგა-3, კოსტარკა-2, პანამა-2, კუბა-7, იამაიკა-2, პირუ-3, დომინიკა-1, პუერტო-რიკო-1, ტაბაგო-3, სულ ესაა ხოა თბოელექტროსადგურებისა, რომელიც მე მოვიძიე და არასრული სიაა აღბათ. ახლა გთავაზობთ ჩემთვის ხელმისაწვდომ მასალას, რომელიც დაბეჭდილი იყო 1985 წ. "ნაუკა ი ჟიზნ-ში", თუ რომელი ქვეყანა რამდენ ათას ტონა გოგირდის ორჟანგს და აზოტის ორჟანგს გამოაფრქვევს

ქვეყნები	1980 წ.	1983 წ.	1985 წ.	ქვეყნები	1980 წ.	1983 წ.	1985 წ.
ბელგია	400	276	234	ბულგარეთი	517	570	570
ჩეხოსლოვაკია	1556	1575	1575	დანია	310	185	163
საფრანგეთი	1779	1088	923	გერმ.	200	200	200
ფრე	1600	1375	1200	პოლონეთი	2050	2050	2150
ინგლისი	2335	1845	1779	შვეიცარ.	242	143	136
იუგოსლავია	588	900	900				

გარემოში: - ეს ციფრები ათას ტონებშია წარმოდგენილი

ყოფილ საბჭოთა კავშირის ტერიტორიაზე, ამერიკის კონტინენტზე, ინდოეთში და სხვა დიდ ქვეყნებში ან პლანეტის სხვა ადგილებში თუ რა ხდება არავინ იცის.

ფაქტობრივად, პატრონი არა აქვს ქვეყანას ანუ პლანეტას მთლიანად

ჩვენ გვახსოვს საქართველოში ზესტაფონის ქარხანა, როგორ აბინძურებდა მთელ საქართველოს, რადგან ღრუბელს 10 000 კილომეტრის სიშორეზეც მიაქვს ყველა ეს ზემოთხსენებული უბედურება.

ახლა კი იმაზე, თუ ერთი კოლოფი სარეცხის ფხვნილი არიყლი, "ტაიდი" თუ ნებისმიერი სხვა სარეცხი საშუალებები აბინძურე-

ბენ ას (100) ტონაზე მეტად იქნება რომ თუ ამ წყალს "ნაუკა ი ჟიზნ" ნახავთ, ასწლებლებში მიკრობები და ყოველგვარი ცოცხალი არსებები იღუპებიან.

თბილისში კი დაახლოებით 470 000 ოჯახი ცხოვრობს და საშუალოდ ყოველ ორ კვირაში ერთხელ მაინც ხარჯავენ თითო კოლოფ სარეცხ ფხვნილს, ხოლო ნახმარ სარეცხ ფხვნილს ან წყალს კი ვუშვებთ კანალიზაციის მიწებში მტკვარში და ასე ერთი შეხედვით თითქმის უზენაესად ვაუბრდებით ქვეყანას.

აღამიანებმა არც მის ბირთვი გახსნია, კოსმოსში გაფრინდა და ავტომატურად დააბრუნა საფრენი აპარატებით მოვარეზე დაფრინდნენ და გამოფრინდნენ. ნათუ აღამიანის ინტელექტს არ ძალუძს რაღაც სარეცხი ისეთი საშუალებები გამოიგონონ, რომლებიც არ ან ნაკლებად დააჭუჭკიანებენ გარემოს?

ახა წარმოდგენილი 470 ათასი ოჯახი თვეში ორ-ორი კოლოფი სარეცხი ფხვნილით - 200 ტონა წყალი გააფრქვოს. 200 ტ X 470 000 = 94 მილიონი ტონა წყლის გაბინძურებას გამოიწვევთ მდინარეში თუ ზღვაში.

სემო ძეგრვასო მკითხველო, თუ ასე გაგრძელდა, რა მოხდება ახლო მომავალში?

ეს წერილი ხდა არ მივიტანე, მაგრამ არავის უნდა დაბეჭდოს, რადგან გაუგონარი სინამდვილეა და გვაშინებს, წინდა ხელუხალხსა.

ბორის გოგია

სტალინი და სამსი

სექსი შეუფერებელი გასართობი საშუალება რევოლუციონერისათვის, რადგან იგი ბურჟუაზიულად გადმონაშთია. კომუნისტები დღენიადაგ ხალხის კეთილდღეობაზე უნდა ფიქრობდეს და არა - სექსზე. მაგალითისათვის, ამხანაგ სტალინის მაგალითიც იკმარება, - წერს თავის მოგონებებში პარტიის ცეკას სამდივნოს წევრი ბორის ბახანოვი, - ამ მგზნებარე პოლიტიკოსს არანაირი ნაკლი არ გააჩნდა. უფლი, გართობა და სპორტის სრულებით არ ხიბლავდა. საკუთარი მეუღლის გარდა, მისთვის სხვა ქალი არ არსებობდა.

პირველად, იოსებ სტალინმა ქართველ ეკატერინე სვანიძეზე იქორწინა 1903 წელს. მუხედავად იმისა, რომ, ამ დროისათვის იგი უკვე ათეისტი იყო, სასიდედროს გულის მოსაგებად ჯვარიც დაიწერა. იშვიათად უწევდა მეუღლესთან ყოფნა, მაგრამ, ეტყობა, უყვარდა იგი. ცხრაას ათში ეკატერინე გარდაიცვალა. მხეინვარე რეაქციის პირობებში სტალინმა მოახერხა დაკრძალვაზე ჩამოსვლა. სამინდად განიცადა მეუღლის დაღუპვა. სამარის პირას, კუბოს საფლავში ჩაშვების წინ თქვა: "ამ ფაქტმა არსებამ გააღწო ჩემი გაქაფებული გული. იგი მოკვდა და მასთან ერთად ჩემს გულში ჩაკვდა უკანასკნელი თბილი გრძნობები, საერთოდ, კაცთა მოღმისადმი". (1963 წელს მქონდა საშუალება, გავცნობოდი და ინტერვიუც აძელო სტალინის ქვისლისაგან, ნიკოლოზ ყიფიანისგან, ბატონი ნიკოლოზი, რასაკვირველია, დაკრძალვის მოწაწილე იყო და ზემოხსენებული სიტყვები საკუთარი ყურით მოისმინა. მისი თქმით, სტალინი აღშფოთებული იყო იმით, რომ ვერ მოახერხეს და ვერ გადაარჩინეს მისი საყვარელი მეუღლე. მთარგმ.)

1919 წელს, მხეინვარე სამოქალაქო ომის დროს, გაიცნო სტალინმა რკინიგზების ქალიშვილი ნადია აღილეუვა - ლამაზი აღმოსავლური იურისა, იმ დროისათვის ნადია თექვსმეტი წლისა იყო, სტალინი კი ოცდაცხრამეტის..

ნადია პირველ ხანებში ღვინის პირად მდივნად მუშაობდა და სტალინთან ერთად, კრემლის აპარატამენტებში ცხოვრობდა. 1920-ში გაეშვილი, ვასილი შევინთან, ხოლო 1926-ში ქალიშვილი - სვეტლანა.

მოგვიანებით ნადია განაგრძობს სწავლას უმაღლეს სასწავლებელში, ვერეთ წოდებულ პროფკადემიაში. სწორედ სტუდენტობისას გაიგო სიმართლე - თუ როგორი ძალისმიერი მეტოდებით ატარებდა მისი საყვარელი მეუღლე კოლექტივიზაციას უკრაინაში და ამ პოლიტიკამ როგორ შევიწროა ხუთი მილიონი უკრაინელის სიცოცხლე.

რაც მთავარია, ნადია ვერ ხელებოდა, რომ ოჯახში ამის თაობაზე კრინტი არ უნდა დაეკრა. ამას, სტალინის მხრიდან უხეში ლანძღვა-გინება მოჰყვებოდა ხოლმე. ბელადი არც ილინის ცოლს, კრუცსკაიას, "აკლემბა ხელს", პოსტიტუტკას ეძახდა. თუმცა, ეს რა გასაკვირი უნდა ყოფილიყო, როცა, ერთხელ, საკუთარ დედასაც "ბებერი ბოზი" უწოდა..

სტალინი, შინაურ გარემოცვაში, ნადიას, ხშირად, ადებულად, უდიერად მიმართავდა, მარტო ძვალი და ტყავიაო.. სვეტლანას თქმით, მამამისი ოფიცინატი ქალი უფრო მოსწონდა, პარტოფილითი ცხვირი რომ ჰქონდა და მხიარულად კისკისებდა, ხშირად - უმიზეზოდ: რომელიც იყო ფუშფუშა, სისუფთავის მოყვარული, გერგისლიანად აწყობდა სუფრას და თავის დღეში არ ებმებოდა კამათში. ბოლოს, საქმე იქამდე მივიდა, რომ ის ქალი ღამის

ლე მივიდა, რომ ის ქალი ღამის ოჯახის წევრად აღიქმებოდა. თანდათანობით, მეუღლეების სექსუალურ ურთიერთობებსაც დაესვა წერტილი და ნადიამ საკუთარი საძილე ოთახი გაიჩინა.

იმავ ხანებში დადიოდა ხმები, რომ სტალინი ვიღაც ბალერინასთან მეგობრობდა; სახელდობრ-ვისთან, უცნობია. თუ ჭორებს მიეუფდებო ყურს, იმასაც ამბობდნენ, რომ პოლიტიკურის წევრის, ლახარ კაგანოვიჩის თექვსმეტი წლის ქალიშვილიც დაორსულდაო სტალინსაგან.

რაც შეეხება ტროცკის, ოდნავაც არ ეპარებოდა ეჭვი, რომ, სვეტლანას გარდა, სტალინს სხვა ქალისაგანაც ჰყავდა კიდევ ერთი ქალიშვილი.

და აი, 1932 წლის 8 ნოემბერს, როდესაც კრემლში რევოლუციის მე-15 წლისთავს ზეიმობდნენ, ვიწრო წრეში ვახშობისას, სტალინმა აიძულა ნადია, არაყი დაეღია. აღილეუვა დასანახად ვერ იტანდა ალკოჰოლურ სასმელებს. სტალინმა მიაძალა, შეკამათდნენ. გაგული-სებულმა ბელადმა ანთებული სიგარეტი ესროლა ცოლს სახეში. ცრემლმორეული ნადია კრემლის ეზოში გავარდა. დიდხანს იბოროდა, ცდილობდა დაშოშმინებულიყო, ხოლო როდესაც შინ დაბრუნდა, ქმარი ერთ-ერთი პარტიული ჩინოსანის ცოლთან შეისწრო. გავიდა სამილე ოთახში და რევოლუციით თავი მოიკლა.

რა თქმა უნდა, ცოლის დაღუპვით დიდად არ დამწუხრებულა, მეტიც - კუბოსთან მდგარმა კბილებში გამოსცრა: "ამან მე მიღალატა.."

ჯავრი ცოლის ნათესაობაზე იყარა. ნადიას დას ანას, თხუთმეტი წლით ციხე მიუსაჯეს; მას პავლეც, ოცდათორეამეტში, "წმენდის" დროს, გული გაუსკდა. ციხე ვერ აიცი-

ლა პავლეს ცოლმა ევგენიამაც, რომელმაც, ვითომ, საკუთარი ქმარი მოწამლა. ხოლო ანას მეუღლე, სტანისლავ რედენსი, იმავე წელს დახვრიტეს.

აღსანიშნავია, რომ, თავიდან, განსაკუთრებულ ყურადღებას იწენდა ერთადერთი ქალიშვილის (თუ ტროცკის არ დაუფუჯებოდა), სვეტლანას მიმართ. იმდენად განსაკუთრებულს, რომ უიმიოდ სადილად არ დაჯდებოდა. დაისვამდა მარჯვნივ და ხან "ბელურაჩკას" ეძახდა, ხანაც - "ბუზანკალს". რაღა თქმა უნდა, მოფერებით.. მაგრამ, როდესაც სვეტლანამ "ილუსტრირედ ლონდონ ნიუზ-ში" ამოიკითხა, რომ დედამისი სულაც არ მოუკლავს აპედინციტს, მას და მამამისს შორის მოზრდილი უფსკრული გაჩნდა, ამას დაემატა ისიც, რომ სვეტლანამ ბიჭებთან ფლირტს უმატა. ხოლო როდესაც, ჯერ კიდევ სკოლის ფორმისას, კინორეჟისორი, მასზე კარგა ხნით უფროსი, თანაც ებრაელი ალექსეი კეპლერი შუშვარდა, მამამისი ღამის გაგიჟდა!

„მე ყველაფერი ვიცი, - ცხვირწინ აუფრიალა შინახსოვრის დოსიე, - აგერა მაქვს თქვენი სატელეფონო ჭუჭყუი!.. „პო, მაგრამ მე ხომ მიყვარს იგი!..“ „გიყვარს! - გაულაწუნა იმ ლოცვაში, უწინ რომ ნახად ჰკოცნიდა, - ის შენი კაპლერი ინგლისის ჯაშუში აღმოჩნდა და დაკავებულია! და მართლაც, კაპლერი მთელ ხუთ წელიწადს ქვანახშირის მოპოვება ვორკუტის შახტებში.

სვეტლანა სხვას, მაგრამ მაინც ებრაელ მოხერს გაჰყავდა ცოლად. პირველად სტალინმა ულტიმატუმი წაუყენა - ის შენი ქმარი ან მოროზოვი გახდება, ან იმასაც ვორკუტისკენ გაუყენებთ გზას!.. ქალიშვილმა ნეიტრალური პოზიცია აჩვენა საერთოდ, განშორდა საბრალო

მოხერს. სტალინი, რასაკვირველია, ამით, აღფრთოვანებული დარსა, სვეტლანა ახლა კრემლის მთავარი იდეოლოგის, ანდრეი ჯდანოვის ვაჟს, იური ჯდანოვის მისთხოვდა, მაგრამ, მამის სიკვდილის შემდეგ, იმასაც გაშორდა და ინდოეთის მოქალაქეზე "დაიწერა ჯვარი". ერთხანობას, ინდოეთსა და მოსკოვს შორის დაფრინავდა (შვილებს ხომ სჭირდებოდა მიხედვას), მერე ინდოელი სიცოცხლეს გამოუსალმა (უკვე მოხუცი გახლდათ) და, რა თქმა უნდა, უცხოეთში წარჩა! ხან შევიცარიაში ცხოვრობდა, ხან ამერიკაში და ხანაც - ინგლისში. ამ უკანასკნელში საბოლოოდ დაიღუპა.

უცხოელ პოლიტიკურ კომენტატორთა აზრით, ფაშისტურ-საბჭოურ პაქტში, რომელსაც ხელი რიბენტროპმა და მოლოტოვმა მოაწერეს, თითქმისა, პომოსეკსუალური მოტივი შეიმჩნეოდაო, სინამდვილეში, სტალინს "ცისფერები" თვალთ არ დაენახებოდა. (გარდა ამისა, წმინდა წყლის ჭორია პიტლერის პომოსეკსუალისტობა. სარწმუნო წყაროებით ირკვევა, რომ ფიურერს, სხვადასხვა დროს ბარე ორმოცამდე საყვარელი ჰყავდა! მთარგმ.) 1933 წელს ერთსექსოვანა შორის ნებისმიერი სექსუალური კავშირი ყოველგვარი სარწმუნო არგუმენტაციის გარეშე გამოცხადდა უკანონოდ. პროპაგანდისტური მიზნით შეთიხნეს ე.წ. "პომოსეკსუალისტთა შეთქმულება", ვითომცდა, სექს-უმცირესობის წარმომადგენლებს ჩამოეყალიბებინოთ ბანდა საბჭოთა წვრილებების დამხობის განზრახვით.

1934 წლის იანვარში პომოსეკსუალისტთა მასობრივი დაპატიმრებები დაიწყო. სწორედ მაშინ გამოქვეყნდა "პრავდა-ში" მაქსიმ გორკის სტატია მოწოდებით: "მოვსპობთ პომოსეკსუალისტები და ფაშისტებიც გაქრება!"

ნაიჯე კოტორნის წიგნის "დიქტატორთა ინტიმური ცხოვრების" მიხედვით, მოამზადა გიზო ზარნაძემ.

...და მე ვყვირო - აფხაზეთო, ჩემო!...

სინამდვილეს თუ თვალში შევხედავთ და ობიექტური ვიქნებით, აშკარაა, რომ რაც დრო გადის აფხაზეთი თანდათანობით გეოპოლიტიკური კრიზისისა და მოსალოდნელი ეკონომიკური კოლაფსის აუზრუხივში თანდათანობით გვეიწყვდება.

იქნებ ვინმეს მეტისმეტად მკაცრი მოქმედების ეს დასკვნა, მაგრამ, სამწუხაროდ, ფაქტები ამას დადასტურებენ, გამოვლილი კანტონური ინფორმაციის თანახმად აფხაზეთში იყიდება მიწები და სანატორიუმები, გრძელდება ტოპონიმების შეცვლა, უცხო ქვეყნებიდან ჩამოდიან და სახლებიდან გადასვლილები და ა.შ.

ჩვენ კი ჩვენი მხრივ ჯერჯერობით აფხაზეთის დაბრუნების გონივრული სტრატეგია და ტაქტიკა არ გავსწავნი. ამის დასტურია თუნდა ის, რომ აფხაზეთის დაბრუნება ზოგს ომით უღანდება ზოგს მშვიდობით და ვერ შეთანხმებულან, რომელი ხერხით უფრო მივადევნოთ მიზანს.

ყველაზე სამწუხარო კი ისაა, რომ პარლამენტმა არ დააფიქსირა აფხაზეთში ქართველთა გენოციდი და მიუხედავად იმისა, რომ რუსეთის უმაღლესი ხელისუფლების წარმომადგენლები ბატონები ვირინოსკი, მიტროფანოვი და სხვები აშკარად ემუქრებიან კრასნოდარის მხარესთან აფხაზეთის მიერთებაზე, რაც იმას ნიშნავს, რომ კონფლიქტი აფხაზეთში ეს იყო რუსეთ-საქართველოს ომი, ჩვენს სახელისუფლო წრეებში კვლავ ეთნოკონფლიქტზე ლაპარაკობენ.

ბატონმა პრეზიდენტმა თავის საპრეზიდენტო პროგრამაში ამ ხუთწლიან ივარაუდა აფხაზეთის დაბრუნება, მაგრამ დღევანდელი პოლიტიკური-ეკონომიკური მდგომარეობიდან გამომდინარე, თუ ომის წამოწყებაზე ვილაპარაკებთ, ასეთი რამ დონკიხოტოზე უარესია, რადგან რუსეთის ფაქტობრივად გამოდინარე, ეს აფხაზეთის სამუდამოდ დაკარგვას ნიშნავს, როგორც სამართლიანად მიუთითა გაეროს სპეციალურმა წარმომადგენელმა ბატონმა დიტერ ბოლენმა გაზეთ "კომერსანტ-თან" საუბარში.

არადა, თუ საქართველოს არსებობა უწყრია, იგი ომის წამოებას 40-50 წლის შემდეგ თუ შეძლებს. ამ პერიოდში კი აფხაზეთი ისევე დაგვეიწყდება და აღარ გვეტყინება ტოკლარჯეთი, ლორე-ბამბაკი, საინგილო, დარიალის ხეობის ნაწილი, სონი-ადღერის მხარე.

დარჩა ე. წ. მშვიდობიანი გზა, მაგრამ ამ გზაზე უამრავი აბსურდული გადაწყვეტილება მიღებული, რომლის აკორდსაც წარმოადგენს გაეროს ბოლო წინადადება დევნილთა

დასახლებების შექმნის შესახებ. დევნილები საცხოვრებელი პირობები დიხაჯ გაუმჯობესებულია, მაგრამ მათს დაბრუნებაზე ზრუნვის ნაცვლად, მათი დასახლებების შექმნა, ეს ხომ აფხაზეთზე უარის თქმას ნიშნავს.

ისედაც ბევრმა დევნილმა უკვე იყიდა ბინები, დევნილობაში ახალი თაობები იზრდება, რომელთაც, ქვეყანაში შექმნილი კონსოპოლიტური პროპაგანდის გამო, ნაკლებად ესომეხობათ აფხაზეთში...

ყოველივე ამან უნდა დაგვაფიქროს. შეიძლება ვცდები, მაგრამ არ შემიძლია დანახებით არ ავლენო, რომ აფხაზეთის ხელისუფლების, აფხაზეთის მეცნიერებათა აკადემიის და სხვა ინსტიტუტების საქმიანობა პასიური მგონია.

ყოველივე ზემოთქმულის ფონზე, არ შეიძლება შეშფოთება არ გამოიწვიოს გაზ. "საქართველოში" (№9, 17-23 მაისი, 2000) გამოქვეყნებულმა ქალბატონ გულიკო ურუშაძის წერილმა "ჯერ მე მომკალით და მეერე...", რომელშიც აღნიშნულია, რომ 1999 წლის 23 ივლისს საქართველოდან გაეროში გაუგზავნიათ საქართველოს ფედერაციული მოწყობის პროექტი და საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის სახელმწიფოსა და სამართლის ინსტიტუტის დირექტორის მოვალეობის შემსრულებლის ბატონ გიორგი ხუბუას დებულებები და განმარტებები "აფხაზეთის სტატუსის შესახებ".

აქ ჩვენთვის ორი რამაა სამწუხარო და შემაშფოთებელი 1) რომ ეს ხდება საზოგადოების ზურგს უკან და 2) სახელმწიფოსა და სამართლის ინსტიტუტის ხელმძღვანელის პოზიცია.

სამართლის ინსტიტუტის დირექტორი სამართლებრივად და მოქალაქეობრივად ვალდებულია პირველ რიგში თავისი ხალხისა და ქვეყნის ინტერესები დაიცვას და არა პირიქით.

პირდაპირ საოცარია, სოხუში გამოდის ვინმე ახუბას (იგივე გააფხუებული ხუბუა), და არა გააფხაზეთელი, როგორც შეცდომით ხმარობენ ჩვენი სპეციალისტების ნაშრომი, რომელიც თურმე საერთოდ უარყოფს ქართველთა აბორიგენობას ამიერკავკასიაში ხოლო თბილისიდან მისივე მოგვარე ხუბუა (ქართველი) გაეროს გზავნის ანალოგიურ განმარტებებსა და მოუთითებს:

"ეთნიკური აფხაზი განიხილება არა როგორც უმეორესობა, არამედ როგორც სახელმწიფოს ჩამოყალიბებული ერი".

ეს განმარტება როგორც ისტორიული, ისე იურიდიული თავსახრისით აბსურდული და

მცდარია.

ორაბორიგენობის ყალბ თეორიას, რომელსაც ზოგი ქართველი მეცნიერიც ხალისით უჭერს მხარს რატომღაც, ჩვენ სპეციალური წერილი მიუძღვნით (იხ. ბ. თავაძე "ორაბორიგენობა მითი თუ რეალობა", "საქართველო" 2, 1999) და აქ მას დაწვრილებით აღარ შევხებით, მხოლოდ თავს ნებას მივცემთ მითხეულსა და სპეციალისტებს შევთავაზოთ გაეროს მკვიდრი ერების მუშა ჯგუფის მიერ მოწონებული და მიღებული განმარტება მკვიდრი ანუ აბორიგენი ერების შესახებ, რომელიც ყოველგვარ გაუგებრობას ხსნის და სინათლე შეაქვს ქართველთა და აფსუა-აფხაზთა ურთიერთობაშიც - "მკვიდრი ანუ აბორიგენები" არიან თანამედროვე შთამომავლები იმ ხალხებისა, რომელთაც მთლიანად, ან ნაწილობრივ ეკავათ ესა თუ ის ტერიტორია, როდესაც დედამიწის სხვა კუთხიდან მოვიდნენ სხვა კულტურის ან ეთნიკური თემების წარმომადგენლები, რომელნიც ამჟამად ინარჩუნებენ დამხვედრისაგან განსხვავებულ თავიანთ საკუთარ სოციალურ-ეკონომიკურ და კულტურულ ტრადიციებს და მათი სახელმწიფოებრივი ინსტიტუტები დაფუძნებულია ძირითადად ქვეყანაში მცხოვრები უმრავლესობის ტრადიციებზე".

ნებისმიერი საღი გონების ადამიანისათვის ცხადია, რომ ამ განმარტებით გაერო, ისევე როგორც ძველი ქართული სამართალი, განასხვავებს მკვიდრ-აბორიგენ ხალხსა და მის ტერიტორიაზე მოსულს, მოსვლის დროის მიუხედავად.

აქედან გამომდინარე, რომელ საუკუნეშიც არ უნდა დავაფიქსიროთ აფსუების ჩამოსახლება საქართველოში (აფხაზეთში). აშკარაა, რომ ისინი აბორიგენებად ვერანაირად ვერ ჩათვლებიან, ანუ აბორიგენი აფხაზეთში არის ქართველობა, ხოლო აფსუა-აფხაზი მოსულია. ამასზე თეთრზე მიაწიშებს გაეროს განმარტება.

ახლა თავად ისტორიის გაყალბების შესახებ, რომელიც ასახულია ბატონ გიორგი ხუბუას განმარტებების ზემოთ მოყვანილ მუხლში.

საქართველოს ისტორიის გაყალბებას, რომელშიც ღომის წილი აქვთ დაღებული ქართველ მეფეებებს, ჩვენ არაერთი წერილი მიუძღვნით. აქ კი კვლავ დაგსვენთ, რომ აფხაზეთი ტერიტორიულად უახლეს ხანში შეიძლება ვერ დაიბნეწოთ, ან კიდევ, დემოტმა ნუ ქნას, სულაც დაგვარგოთ, მაგრამ მომავალ თაობებს გაუყალბებული და ჭეშმარიტი ისტორია მაინც უნდა დაუვტოვოთ.

გაუყალბებული ისტორია და თანამედროვეობა კი გვეუბნება: რომ თანამედროვე და ისტორიული აფხაზეთი ორი სხვადასხვა ეთნიკური ჯგუფია. რომ თანამედროვე აფხაზი არის მე-16 - მე-17 საუკუნეებიდან დაწყებული აფხაზეთში ინფილტრაციით შემოსული ადიღური ტომის აფსუებისა და გააფსუებული ქართველების ნარევი, აფსუური ენითა და ცნობიერებით, რომელიც, ერთის მხრივ, ცალკე ხალხად ჩამოყალიბებისა და, მეორეს მხრივ, გარუსების გზაზე დამდგარი, ხოლო ისტორიული აფხაზი იყო ქართველი (გაჩეკული პერიოდში ტერმინ "აფხაზეთში" საქართველო იგულისხმებოდა); რომ მე-16 - მე-17 საუკუნეებამდე აფხაზეთში არაქართული ელემენტის არანაირი კვალი არ ჩანს, რომ აფხაზეთი "ფსანი" არაა და აფსუა აფხაზი არაა; რომ აფსუებს, საბჭოთა პერიოდს გარდა, საქართველოს ისტორიაში არც ერთ ეტაპზე სახელმწიფოს ჩამოყალიბებაში მონაწილეობა არ მიუღიათ და მათი სახელმწიფოს ჩამოყალიბებული ერის რანგში აყვანა დანაშაულია (სხვა რომ არა იყოს რა, არც ისტორიამ და არც თანამედროვეობამ არ იცის "აფხაზი ერი"); რომ აფხაზეთის სამეფოსთან აფსუებს არანაირი შეხება არ ჰქონიათ იმ უბრალო მიზეზის გამო, რომ ჩე.წ. I საუკუნეში, როგორც პლინიუსი უფროსის მონაცემებიდან ჩანს, აფსუები ვოლგის შესართავის მახლობლად ბინდობდნენ, ხოლო მე-16 - მე-17 საუკუნეებში, ვეროპული მეცნიერების მონაცემებით, აზოვის ზღვისა და მდინარე ყუბანის სანაპიროებზე მომთაბარებოდნენ და ესენია იწყებენ ინფილტრაციას საქართველოში...

დიახ, ასეთია გაუყალბებული ისტორიის ფაქტები და იგი უნდა მოესვენებოდეთ როგორც ბატონ გიორგი ხუბუას, ისე სხვებსაც. ვისაც განებად დააკისრა ქვეყნის ბედზე ზრუნვა - და ამ ფაქტებით უნდა ვიხედოდეთ საქართველოს შემდგომი სახელმწიფოებრივი მოწყობის გზაზე; თუ არადა, ქვეყნის დღევანდელი უნუკეშო მდგომარეობიდან გამომდინარე, გარემორიცხული არა, რამდენიმე ათეული წლის შემდეგ, საქართველო და ქართველობა ისტორიის იმ განყოფილებაში აღმოჩნდეს, რომელსაც საგვლისწერო აბრა აქვს წარწერი "გამჭრალი ხალხები და სახელმწიფოები", თუ არ გვიწინა ასე მოხდეს, დროა ყველაზე გამოვიფხიზლოთ და გამოვივლიოთ.

ბიძინა თავაძე
- საქართველოს ბუნებისა და ისტორიულ ფასეულობათა დაცვის ასოციაცია "ფესვები"

რას პირიდან გვიანდ გამსახურდის სულიერ მოძღვარს?

მიმდინარე წლის ივნისის დასაწყისში ზარზმის მონასტრის წინამძღვარზე მომხდარმა თავდასხმამ ყოველგვარ მოლოდინს გადააჭარბა. მართალია არქიმანდრიტი გიორგი (ხაბეიშვილი) 1997 წლიდან განკვეთილია, მაგრამ ეს მომხდარ ფაქტს სრულებით არ ამსუბუქებს. მას დამის, დახლოებით, ორის ნახევარზე საკუთარ სახლიან დახვდნენ, გასროლილი ოთხი ტყვიიდან ორი სახეს არეში მოხვდა, მაგრამ სიკვდილს გადაურჩა. ფაქტს იმიტომ ვაკის პრაქურატურა. ათი დღის განმავლობაში წინასწარი მონაცემები ცნობილი არ არის, მაშა გიორგი კონკრეტულად ხელს ვერაფერს ადებს, მაგრამ დარწმუნებულია, რომ გამოძიებას ბოლომდე არ მიიყვანენ და მომხდარის შესახებ შემდეგ კომენტარს ვთავაზობს.

- ჩემს აზრს არ ვმალავ უკვე 1992 წლიდან. ვერ ვიტან დღევანდელ მთავრობას, მის გახსენებაზე გული მერევს. საერთოდ, კონფლიქტური პიროვნება ვარ პირადი მტრები არ უნდა მყავდეს; მითუმეტეს II წელია რაც ბერი ვარ. პატრიარქს 1997 წლიდან დაუპირისპირდი დიდი სჯულის კანონის საფუძველზე, რის მიხედვითაც მოციქულების მიერ მკაცრად არის აკრძალული მართლმადიდებლების ღოცვა არამართლმადიდებლებთან. დედამიწაზე მხოლოდ წმინდა და სამოციქულო ეკლესია. დანარჩენები კი ითვლებიან მწეალებლებად და ეშმაკეულად.

როგორ მტკიცდება მარტლმადიდებლური ეკლესიების ერთობა? სხვადასხვა ქვეყნების ეკლესიების პირველი ერაქტები წირვისას ყოველი ეკლესიის წინამძღვრებს მოიხსენიებენ, ამასვე აკეთებს საქართველოს პატრიარქი, ამ დროს კი ანტიოქიის ეკლესიაში მართლ-

მადიდებლები და მონოფიზიტები ერთად ღოცდებიან. მე ჩემს სიტყვებზე პასუხს ვაგებ. არიან ადამიანები, რომელთაც თავიონ თვლით უნახავთ ყოველივე ზემოთ აღნიშნული. ეკუმენისტური ანუ სტანისტური საბჭოს მეშვეობით დაირღვა სჯულის სკანონის უმთავრესი მუხლი. აგრეთვე, მოიხსნა მარხვა აღდგომიდან ამდღებამდე. დედებს დედათა წესის დროს მისცეს ზიარების უფლება. ალბათ, როგორც ეს პროტესტანტებში, ზოგ შემთხვევაში კი კათოლიკეებშიც ხდება, მართლმადიდებლებშიც მოსურვებენ ქალებს მღვდლებად. ხვალ, ზეგ, როცა ჩვენ პატრიარქი წირვას აღავლენს, თავისი რიგის მიხედვით მოიხსენიებს ანტიოქიის ეკლესიას და გუნდი, ერი და სიმბოლურად მთელი საქართველოს ეკლესიის მრევლი მრავალკამიერის გალობას დაუწყებენ იმ ანტიქრისტეს, რომელმაც გაბუღა და ქრისტეს ეკლესია ეშმაკისად გადააქცია.

მე საპატრიარქოსთან და პატრიარქთან პიროვნულად არანაირი პრეტენზია არ გამაჩნია, არც მის სამღვდლოებასთან, პირიქით, პიროვნულად პატივს ვცემ და შეიძლება მათი სიყვარულიც მქონდეს. მაგრამ კანონი ჩემთვის უპირველესია.

აღნიშნული ფაქტთან დაკავშირებით საპატრიარქოსაც მივმართეთ.

ზურაბ ცხოვრებაძე - საპატრიარქოს პრეს-ცენტრის უფროსის მოადგილე.

- პირველ რიგში დიდ მწუხარებას გამოთქვამ მომხდარი ფაქტის გამო. ამის შესახებ საპატრიარქომ განცხადებაც გააკეთა. რაც შეეხება მაშა გიორგის

ბრალდებებს.

მაშა გიორგისა და სხვა განდგომილებს ხელმძღვანელობს ანდრია ნოროდა. ეს პიროვნება იმ განხეთქილების დეოლოგი იყო, რომელიც სამი წლის წინ საქართველოს მართლმადიდებლური ეკლესიის წინააღმდეგ მოეწყო. მაშინ ისინი ერთადერთი მოთხოვნით გამოდიოდნენ, რომ ჩვენი ეკლესია ეკლესიათა მსოფლიო საბჭოდან უნდა გამოსულიყო. ეკლესიათა მსოფლიო საბჭო, როგორც ეს ზოგიერთებს ჰგონიათ, არ არის ზეკლესია. ეს არის ორგანიზაცია, რომელშიც შედიან როგორც მართლმადიდებლები, ისე არამართლმადიდებლები. მისი წევრები თავისთავად სარწმუნოებრივ სწავლებაში ვერაფერს ვერ შეცვლიდნენ. ცალკეული დარღვევები კი ზოგიერთ ქვეყანაში მართლად იყო. ეს არ ითვლება იმ ზომის ცოდვად, რომლის გამოც შეიძლება ექპარისტული კავშირი გაწყვიტო. დარღვევები პირადი ინიციატივით ხდებოდა. პირდაპირ რომ ითქვას ეს იყო საბაბი. მხოლოდ მას შემდეგ, როცა საქართველოს მართლმადიდებლურმა ეკლესიამ არ დატოვა ეკლესიათა მსოფლიო საბჭო. ერთ თვეში მათ წამოაყენეს ახალი მოთხოვნა: - ყველა მართლმადიდებლურ ეკლესიასთან უნდა გაგვეწყვიტა ღოცვით-ექპარისტული კავშირი. ამ გზის მიღებით მთელ მსოფლიოსთან განხეთქილებაში აღმოვჩნდებოდით. მაშა გიორგის პირველივე წერილის შემდეგ შეუნერდა მღვდლობა, მაგრამ მღვდლობიდან განკვეთილი ჯერ არ არის ე.ი. სინანულის შემთხვევაში შეიძლება აღუდგეს მსახურობა. მაშა

გიორგი შეცდომაში შეიყვანეს.

ზარზმის მონასტერი დღეს, ფაქტურად, გახლავთ ე.წ. ბოსტონური დაჯგუფების დაქვემდებარებაში. მაშა გიორგიმ ეს მონასტერი საქართველოს მართლმადიდებლურ ეკლესიას მოსწყვიტა და სამ ბოსტონელ ავანტიურისტ თვითმარქვია ეპისკოპოსს დაუკავშირა, რომლებიც ბერძნული მართლმადიდებლური ეკლესიიდან არიან განკვეთილი.

რა თქმა უნდა, ერთმდღეო ღოცვა ცოდვაა. ამის თაობაზე ჩვენმა ეკლესიამ თავისი პოზიცია დააფიქსირა 1988 წლის 8 ოქტომბრის სინოდური გადაწყვეტილებით, როცა დავმო განშტოებათა თეორია და მართლმადიდებლობისათვის მიუღებელი მოვლენები. 1999 წლის მაისის თესალონიკის ინტერმართლმადიდებლურ შეხვედრაზე ყველა მართლმადიდებლურ ეკლესიათა წარმომადგენლებმა დაგმეს ერთობლივი ღოცვის პრაქტიკა.

მე არ გამოვრიცხავ, რომ მაშა გიორგიზე მომხდარი თავდასხმა შეიძლება პროვოკაცია იყო, რომ შემდეგ ეს საპატრიარქოსათვის დაებრუნებოდნენ.

ბუნებრივია, იბადება კითხვა ვინ ებრძვის ქართულ მართლმადიდებლურ ეკლესიას? ვის აინტერესებს მართლმადიდებლობის გახლეჩა, მაშა გიორგი ერთადერთი ღვთის მსახური არ არის ვინც განიცდის შევიწროებას.

იბადება ეჭვი, რომ სხვადასხვა დაჯგუფებებს შორის ერთგვარ ანგარიშსწორებას ხომ არა აქვს ადგილი. იქნებ პასუხი ქართული სახელმწიფოებრივი სისტემის არასწორ მმართველობაში უნდა ვიშებოთ!

ირმა ურბეხაშვილი

პარტიის ოქრო

ა6უ

ლენინი და მისი სპეციალური პარტი

(გაგრძ. დას. იხ. გაზ. "საქართველო" №2-9)

მაგრამ ასეთ პირობებშიც კი საუკუნის დასაწყისის უნიკერესი რუსი მხედართმთავარი თავისი მხედრობით სწრაფად მიიწვედა მოსკოვისაკენ. გენერალ დენიკინის არმია თავისი ძლიერების ზენიტში ყოფნისასაც კი არ აღმავლობდა 150 ათას კაცს, მაგრამ რამდენიმე თვის განმავლობაში მან ბოლშევიკთაგან უზარმაზარი სიერცხვები გაანთავისუფლა: ხარკოვი, პოლტავა, კიევი (რომელიც გერმანელებმა წასვლისას თავაზიანად გადასცეს ლენინს), ვორონეჟი, ორიოლ... დენიკინი ძალთა გადასაჯგუფებლად შეჩერდა. მოსკოვისკენ კახაკთა გენერალი მამონტოვი გაგზავნა 7000-იან ცხენოსანთა კორპუსით. მას ბრძანებაში გარკვევით დაუსახა ამოცანა: "თქვენ ვალდებული ხართ შეავსოთ ძალები ანტიბოლშევიკურად განწყობილი ადგილობრივი მოსახლეობისაგან და განავითაროთ შეტევა მოსკოვზე, გაანადგუროთ მოწინააღმდეგის ზურგი და გააკონტროლოთ მოსკოვის მისაღვრემები-აღნიშნული მიმართულებით არმიის საერთო ძალებით დარტყმის უზრუნველსაყოფად".

გარდევია რა წითელ ინტერნაციონალისტთა ფრონტი, მამონტოვმა თავისი მხედრობით რუსეთის ძველ დედაქალაქს მიაშურა. მაგრამ მისი შეტევის სიმაღლე იქვე ჩაიხრჩა: ყოველ ქალაქში, დასახლებულ პუნქტში ადგილობრივ ჩეკისტთა, და რევკომთა კუთვნილ სარდაფებში კახაკთა წინაშე აღიბაბას ზღაპრული გამოქვაბულის მსგავსი სანახაობა გადაიშალა-ძირფასი ქვები, ოქროსფერ, საიუველირო ნაშაბდები, მონეტები, ოქროს ზოდები, ხელოვნების ნიმუშები... კახაკები ოქროს ციებ-ცხელებამ შეიპყრო, სამხედრო დავალებები დაიწყეს მიეცა. მოსკოვზე შეტევის ნაცვლად მამონტოვი ჩეკისტთა და რევკომთა სარდაფების გასუფთავებას შეუდგა: არავითარ ორგანიზებულ წინააღმდეგობას არ შეხვედრია. მამონტოვის ქარავანი, თვითმხილველთა მტკიცებით, 60 ვერსზე გაიწვია და ნადავლით დატვირთულ-დამძიმებული კახაკები უკან შემობრუნდნენ, მაგრამ არა დენიკინის არმიასთან შესაერთებლად, არამედ სახლისკენ - დონზე. თითქოს დაბრუნდნენ წყნარი დონის დიდებული დროები, XVI-XVII საუკუნეები, როცა დონის თავისუფალი კახაკობა მეზობლებს მკვირცხლად მიუხტებოდნენ, წაართმევდნენ ყველაფერს და მშობლიურ დონს დიდი ნადავლით უბრუნდებოდნენ. მამონტოვმა გააშიშვლა არმიის ფლანგი და დონეთა სანახებში შევიდა. კახაკებმა საკუთარ სოფლებსა და ხუტორებს მიაშურეს. ნოვოჩერკასკში საკათედრო ტაძრის ზარები მხიარულად რეკავდნენ და ლაშქრობიდან დაბრუნებულ მამონტოვს ხედებოდნენ. 2000 კახაკი მოიყოლა თან ყოჩაღმა გენერალმა, 5000-გაზში შემოეცალა. აუწერელი მხიარულება იდგა. გენერალმა მამონტოვმა მხოლოდ საკუთარი ნადავლიდან ნოვოჩერკასკის ეკლესიათა გუმბათებისა და ჯვრების შესკეთებლად 90 ფუთი ოქრო შესწირა! (ოხ, რა ცუდად შემოუტრიალდება ის ოქრო მცხოვრებლებს! 1941 წლამდის გპუ-სი და ნკვდ-ს საგანგებო გამოძიებათა კომისია ყოფილ მამონტოვებს ამ ოქროს მათ ნაწვლავებთან ერთად ართმევდა. ყველა მათგანი აღრიცხავა ყავდათ აყვანილი, მრავალს საზღვარგარეთაც მიაგნეს. მამონტოვს ბედმა გაუღიმა და მალე გარდაიცვალა, ისე, რომ ვერც გაიგო, თუ პარტიის ოქროზე ხელის აღმართვით როგორ დაღუპა თეთრების საქმე).

ყაზანში 6 თვეს მძინვარებდა წითელი ტერორი. ივსებოდა პარტიის ხაზინა. მაგრამ ისე სწრაფად მოუწიათ ყაზანიდან გაქცევამ, რომ გატანა ვერაფრისა მოასწრეს-ძლივს მოასწრეს დაპატიმრებულ მძევალთა დახვედრაც კი. ოქრო ადგილობრივი ბანკის სარდაფში ეწყობოდა, ეინაიდან ცკ-ს სარდაფები გვამებით იყო გადავსებული. ბოლშევიკთა განდევნიდან ოთხი საათის შემდეგ, როცა თეთრები ჯერ კიდევ შესული არ იყვნენ, ამ შუალედით ხალხმა ისარგებლა და ბანკი გაძარცვეს.

ამტერვედნ კარებს და უმტერვედნ ძელებს ერთმანეთს, ყვირილითა და კბილთა ღრუჭებით, ხეყული ვიწრო კიბით მდლდა მიიწვედნენ-ბანკის საცავში. გზაზე, თუ ვინმე ფეხში მოედებოდათ, თელავდნ და კლავდნენ. გამხეცვული ბრბო ოქროსი და ძვირფასი ქვების გროვას შეესია. ოქროს მონეტებსა და ძვირფასეულობას ვედროებში, ქვაბებში, ჩექმებში, გაკანძულ პერანგებში და ღამის ქოთნებშიც კი ყრიდნენ, მაგრამ სტიქიური ძარცვა სწორედ იმით განსხვავდება სისტემური ხასიათის ლენინური ძარცვისაგან, რომ იმ ნესით ბევრს ვერავენი მიითვისებს. თეთრებმა პაერში გასროლით ბრბო დაშალეს და დაცვის ქვეშ აიყვანეს ბანკი, რომლის ოქროს მარაგმა შემდგომში სათავე დაუდო ე. წ. "კოლნაკის ოქროს" ნადავლს და რომლის კვალ-



ისთვის დღესაც ვერ მიუგნიათ. იმ მცირერიცხოვან ქალაქებში, რომლებიც კოლნაკის არმიამ დაიკავა, აღმირალმა 8878 ფუთი ანუ 142 ტონა ოქრო მოაგროვა, მისი ნაწილი იარაღის შეძენაზე დახარჯა, ნაწილი კი-სიცოცხლის რისკის ფასად-საზღვარგარეთ გაიტანა, სადაც ის, უბრალოდ მოჰპარეს.

მოსკოვში პანიკა იყო, მაგრამ არანაკლები პანიკა იყო პეტროგრადში, რომელსაც სამხრეთიდან სანახევროდ გიმნაზისტთაგან შედგენილი მცირე არმიით გენერალი იუდენიჩი უახლოვდებოდა. სასწრაფოდ ხერტდნენ მათაც, ვისი დახვედრაც ჯერ ვერ მოესწროთ-იხვერტებოდნენ ოჯახები: "დაე, დიდხანს ვახსოვდეთ, თუ კი გაიმარჯვებენ". ზინოვიევის შიშისაგან სული სძვრებოდა, ლენინი ამხნევებდა და ასე არიგებდა: შეაიარაღეთ მუშები და გაგზავნეთ იუდენიჩის წინააღმდეგ, უკან მტკიცებამტკიცე ინტერნაციონალისტები ჩაუყენეთ, რათა უკანდახვევაზე არ იფიქრონ. მობილიზებული ოფიცრების ოჯახები მძევლებად დაიტოვეთ და გააფრთხილეთ-თუ არ შეაჩერებენ იუდენიჩს, მათი ოჯახები დაიხვერტებიან. დახვერტეთ ყველა, განსაკუთრებით ყოფილი სამხედრო პირები და წინოსნები, მიუხედავად ასაკისა, მათ ფული არა აქვთ, მაგრამ პოტენციურ საფრთხეს გვიქმნიან...

მასობრივი განუკითხაობის მორევში დაიღუპნენ შესანიშნავი მეზღაურები: ადმირალები-სკრიდლოვი, იესიენი, შტაკელბერგი ბახირევი და რაზხოვოვი, მაგრამ დაბოშობის პერსპექტივის უკუდგება შეუძლებელი იყო მხოლოდ მასობრივი მკვლელობებით. ამიტომ სხვა ზომებსაც იღებენ. დასაწყისში ყველაფერი დილუტანტურად კედებოდა: მიდიოდნენ დახვერტის მოლოდინში მყოფ, შეშინებულ, ოდესღაც მდიდარ მძევალთან და სთავაზობდნენ უძრავი ქონების გაყიდვას, როგორც წესი-ვინმე უცხოელზე. ფორმდებოდა შესაბამისი დოკუმენტები ორივე მხარის ხელმოწერებითა და ბეჭდებით დამოწმებული. ის, რომ ეს ქონება (ქარხნები, მაღაზიები, გემები, რკინიგზები და სხვა) უკვე ნაციონალიზებული იყო, ამას არავინ იხსენებდა, ხოლო სასიკვდილოდ განწირული მძევალი, ბუნებრივად, ხედმეტი შეკითხვის მიცემას ვერ ბედავდა, მითუმეტეს თუ მას ამ ქონების ნაცვლად სიცოცხ-

ლის შენარჩუნებას ჰპირდებოდნენ. შემდეგ მძევალს ხერტდნენ, მის პირდ საქმეს სპობდნენ და ის უკვალოდ დაკარგულად ითვლებოდა. მისი ქონება კი სრულიად უცხო პირის ხელში გადადიოდა. ამგვარად გეგმავდნენ ბოლშევიკები ბაზარზე გასვლას უცხო პირთა ქონების პრივატიზებით: ვთქვათ თეთრებს გაემარჯვათ, ისინი პირველ რიგში სამეურნეო საქმიანობის მოწესრიგებას დაიწყებდნენ და რომელიმე ქარხნის კერძო მფლობელობაში ყოფნას, რა თქმა უნდა-მისაღებებიან. ქარხნის მფლობელი აღმონიშნება ადრე ყველასათვის უცნობი, ვინმე №, თუმცა ყველას ახსოვდა, რომ ქარხანა ადრე ვაჭარ პარამონოვს ეკუთვნოდა. ? წარადგენდა ნასყიდობის ქაღალდს, საიდანაც ირკვეოდა, რომ პარამონოვმა მას ქარხანა ჯერ კიდევ 1916 წელს მიჰყიდა. რატომ არავინ იცოდა ამის შესახებ? - კომერციული საიდუმლოებაა საქმე იმაშია, რომ ყოფილი მფლობელი რთულ ფინანსურ მდგომარეობაში ჩავარდა, რისი გახმაურება არ ისურვა. სადაა ის ამჟამად? - არავინ იცის. ბატონი ? აცხადებს, რომ გარიგების დადების შემდეგ იგი რუსეთიდან გაემგზავრა და მას შემდეგ არ უნახავთ. ყველამ იცით, როგორი დრო იყო, ვინ საით გარბოდა. "თუმცა არის მონაცემები, რომ პარამონოვი ოჯახთან ერთად ბოლშევიკებმა შეიპყრეს და სიცოცხლეს გამოსაღებეს". "დემეტო! რა მხეცობაა! როგორი შესანიშნავი ადამიანი იყო!"...

ზოგჯერ საქმე სკდება, მაგრამ მტკიცებებს უმეტესად ვერ პოულობდნენ და ყველაფერი ისევე რჩებოდა, ხოლო მფლობელთა პოლიტიკური შეხედულებები მეორე ხარისხიდან ითვლებოდა.

მოგვიანებით, როცა ჩკ-ში გრაფოლოგთა და ყალბი მონეტის მჭრელთა განყოფილება გაჩნდა, მძევლებს უკვე აღარ აწუხებდნენ მსგავსი წინადადებებით. მათ, უბრალოდ-ხერტდნენ და ყველა საჭირო დოკუმენტს დამოუკიდებლად, უმაღლეს დონეზე აფორმებდნენ. ასე იქნა დამხადებული აუარებელი ყალბი საბანკო წიგნები, ვექსილები, ხელწერილები, ნასყიდობის ქაღალდები, დაწყებული 1912 წლიდან, ცნობილ პიროვნებათა ხელმოწერებით, რომელთაგან ზოგმა საკუთარი სიკვდილით მოასწრო იმ ქვეყნად გამგზავრება, ზოგი-განადგურებულ იქნა. ამასთან, ამ ადამიანებს არა მხოლოდ ოჯახებით ანადგურებდნენ-მათ უახლოეს ნაცნობ-მეგობრებსა და თანამშრომლებსაც კი სპობდნენ, თუკი მათ დაჭერას შესძლებდნენ. ყველაფერი ეს გათვლილი იყო კვალის წასაშლელად ბოლშევიკური რეჟიმის დამხობისა და ქვეყნიდან გაქცევის შემთხვევისათვის. ხოლო, რადგან თავისი მმართველობის 74 წლის მანძილზე ბოლშევიკები არასოდეს ყოფილან დარწმუნებული ხვალინდელ დღეში და თვითონვე გამოთქვამდნენ გაკვირვებას, თუ აქამდე როგორ არ დაამხეს, ეს სისტემა მოდერნიზებულ-კორექტირებული სახით ყოველთვის არსებობდა და ჩვენ დღეებამდისაც კი მოადრწია. სამწუხაროდ, რეჟიმი არ დაემხო. "არაა რუსეთში სახლი, რომელსაც ჩვენ პირდაპირ ან არაპირდაპირ არ მოუკალით დედა, მამა, ძმა, და, შეილი ან ახლობელი-გაკვირვებას გამოთქვამდა ბუხარინი, - და მიუხედავად ამისა, ფელიქსი უშფოთველად, ყოველგვარი დაცვის გარეშე ფეხით დასეირნობს (დამ-დამოხილავი კი...) მოსკოვში; ხოლო, როდესაც ჩვენ მას ვუკრძალებათ ასე სიარულს, ის მხოლოდ იცინის და ზიზღით გეპასუხობს: - "რა? ვერ გაბედავენ, ძაღლის ჯილაგისანი?" - წარმოიდგინეთ, ის მართალია, ვერ გაბედავენ... საკვირველი ქვეყანა!

და მოვლენებიც მასში მართლა საკვირველი ხდებოდა! საზღვარგარეთიდან მოსკოვში შემდეგი შინაარსის შიფროგრამები მოდიოდა: "შეუძელით ანგარი-

შის გაშიფვრა კროზისა და ფუნკის ბანკში (ბერნი) ნომრით: ბლათინური, ცლათინური, სამასსამოცდარვა-თხუთმეტი-ოთხმოცდათხუთმეტი-ნოლი-ნოლი-თექვსმეტი, ზეტი-ლათინური, ტ. ანგარიში 1 მლ. 800 ათასი შვეიცარიული ფრანკის ოდენობით ეკუთვნის ნიკოდიმ პანტელეიმონის ძე პარფიონოვს - საზოგადოება "კავკასია და მერკურის" აქციონერს. ანგარიშის დევიზი ვერ გავარკვევთ. კერძო".

ამაოდ არ ჩასულა ძერჟინსკი შვეიცარიაში, ამაოდ არ დაშვრა პარვუსიცი: ბანკები არა მარტო იღებდნენ სისხლით ნაშოვნ ოქროს, არამედ გადასცემდნენ მფლობელთა გვარებს ჩკ-ს, ვინაიდან მსგავსი შიფროგრამის გაგზავნას მხოლოდ ბანკის მოსამსახურე თუ შესძლებდა. შიფროგრამას ერთვოდა ცნობა: "ნიკოდიმ პანტელეიმონის ძე პარფიონოვი-ხიდმშენ-ბელი ინჟინერი და მეწარმე, ვოლგა-კასპიისკის სამდინარო-სამგზავრო კომპანიის აქციონერი. ამჟამად იმყოფება კიევში, თეთრებთან." არაფერია, მოვიცდით, ვერსად გაგვექცევი, საყვარელო; თვითონ ჩავვიკე-ჯავ დევიზსაც და ყველაფერ სხვასაც, რაც დაგვჭირდება ფულის ანგარიშიდან მოსახსნელად, თუ საჭირო იქნა, საზღვარგარეთაც მოგვწადებთ.

ბუნებრივია, ვინც ახალ ხელისუფლებასთან როგორც თანამშრომლობდა, ფულით, ვალუტითა და ოქროს მონეტებით დატენილი ჯიბეებით დადიოდნენ, რატომღაც იმ დროს ზუსტად არ იყო განსაზღვრული - ვის ქონდა ამისი უფლება და ვის-არა. საზღვარგარეთულ ვალუტაზე აიყვანეს ფინეთის რკინიგზის "ლეკენდარული" №293 ორთქლმავლის ცნობილი მემანქანე იალავაკი, რომელმაც გადატრიალების წინ პეტროგრადში თვით ლენინი ჩაიყვანა. გამოცემული მრავალრიცხოვანი დეკრეტები და მითითებები, საზღვარგარეთული ვალუტისა და ოქროს შენახვისათვის, ითვალისწინებდნენ დახვერტას გამოძიებისა და სასამართლოს გარეშე; იღბლიანებისთვის - მხოლოდ კონფისკაციას. მემანქანის გადარჩენა პირადად ლენინს მოუხდა. მსოფლიოს პროლეტარიატის ბელადმა ცნობილ ჩეკისტ - ჯალათს - უნშლიხტს - ასეთი წერილი გაუგზავნა: "პირადად ვიცნობ რა ამხანაგ იალავას 1917 წლიდან, ვადასტურებ მის უქვეყლ პატიოსნებას და გთხოვთ გასცეთ განკარგულება დაუყოვნებლივ დაუბრუნონ მას ჩამორთმეული ფული. გთხოვთ გამოძიებავთ თქვენი განკარგულების ასლი, პასუხისმგებელი შემსრულებლის პიროვნების ჩვენებით.

მეორე გამოითხოვეთ ყველა დოკუმენტი ამხანაგ იალავას ჩხრეკის შესახებ და გამოძიებავთ. ეს წერილი გთხოვთ უკან დაგიბრუნოთ. კომუნისტური საღამით-ლენინი".

"ამხანაგ ლენინს, - დაუყოვნებლივ პასუხობს ტელეგრაფით უნშლიხტი - არსებული დებულებით საზღვარგარეთული ვალუტა ექვემდებარება კონფისკაციას, რაც ალბათ გააკეთა პეტერბურგის საგანგებო კომისიამ (ჩკ). იალავას დაპატიმრების ადგილი და დრო მითითებული არაა, რაც ართულებს თქვენი განკარგულების სასწრაფოდ შესრულებას. კომუნისტური საღამით-უნშლიხტი".

ტელეგრაფმაზე ლენინმა ასეთი რეზოლუცია დაადო: "ტ. ნ. გორბუნოვს! საბოლოოდ გამაგებინეთ: 1) დაბრუნებულია თუ არა ფული? 2) რა სასჯელი მოიხდა იალავამ და როდის? II.VI. ლენინი".

შეითხვაზე BYK-ს საქმეთა მმართველმა უპასუხა, რომ იალავას დაუბრუნდა "ყველაფერი, გარდა ოქრო-ვერცხლისა და საზღვარგარეთული ვალუტისა".

ამგვარად, "ოქროს შიკრიკი" იალავა, რომელსაც ოქრო სკანდინავიის ბანკების გაქონდა, ჩავარდა, ვინაიდან რაღაც - რაღაცეები მას "ჯიბეზე ექვებოდა". ბუნებრივია, ამისათვის ის გამოიჭირეს და ყველაფერი წაართვეს.

რუსულიდან თარგმნა
ზურაბ საგმელმა.
(გაგრძელება იქნება)

დიდ პიროვნებას სავსანაგავაპებით სკოზდენე

სპეცსაწამლაგის დამზადება სახელმწიფო დონეზე კონკურენტებისა და დიდი პიროვნებების მოსასობად ყველაზე დიდი დანაშაულია, რაც კი შეიძლება პომო საპიენსმა მიგონოს მხისქეშეთში. ეს ხდებოდა "ყველაზე ჰუმანურ" სახელმწიფოში – საბჭოთა კავშირში.

ესაღ, როცა, ნაწილობრივ მაინც გაიხსნა სპეცარქიები, იქედან ისეთი ამაზრზენი, საშინელი ფაქტები ამოტოვტივდნენ-სისხლი გაგეყენებოთ პარლამენტში...

1921 წელს საკომსაბჭოს თავმჯდომარის ლენინის მითითებით დაარსდა სპეცლაბორატორია, სადაც კონკურენტების „უხმაურის ლიკვიდაციის“ სპეცსაწამლაგებს ამზადებდნენ, რომლის დეტალები აღწერა ფიგურირებს ბერიას საბრალდებო საქმეში და რაც დღემდე გასაიდუმლოებული იყო. ამ ლაბორატორიას პირველად „ტოქსიკოლოგიური სპეცკაბინეტი“ ეწოდებოდა. 1937 წელს იგი შინსახკომს დაუქვემდებარეს. ლაბორატორიის მუშაკები „სამეცნიერო-კვლევით“ მუშაობას ეწოდნენ-გამოჰყავდათ ისეთი ახალი სპეცსაწამლაგები, რომლებიც იმწამსვე მოკლავდნენ და გვამში კვალს არ დატოვებდნენ. 1938 წელს ლაბორატორიას სათავეში ჩაუყენეს ქიმი მათიური გრიგოლ მაიორანსკი და ლაბორატორიაც ახლებურად ამუშავდა: საწამლაგების გამოყენება-გამოცდა დაიწყო პატიმრებზე. ისინი იყვნენ არა მარტო სიკვდილმისჯილი, არამედ გამოძიების ქვეშ მყოფნიც. 1937-1953 წლებში მაიორანსკის და მისი ხელკვეთების საწამლაგებით ათეულობით ადამიანი გაისტუმრეს საიქიოს. ეს რაც ცნობილია, ხოლო გაუსხსნელ საიდუმლოებებს რაღა ეშველებათ-ისინი არ აღუწესხავეთ.

ცნობილია, რომ ამ ხერხით გაანადგურეს მიხეილ ფრუნზე, ძალზე ჰკეიანი და პერსპექტიული მხედართმთავარი, კლადიმერ ბებტრევი, აკადემიკოსი, რომელმაც სტალინის პარტიის დიადგონი დაუსვა და იმდამსვე გაანადგურეს, ვალერიან კუბიშევი, რომელმაც ეჭვი გამოთქვა კირილის სიკვდილის ოფიციალური ვერსიის გარშემო, მაქსიმ გორკი, რომელმაც არ დაწერა სტალინის საქებარი წიგნი – პანეგირიკი, ნესტორ ლაიბა, რომელიც ბერიას კონკურენტი იყო საკავშირო მინისტრობაზე, რაულ ვალენბერგი – შვედი დიპლომატი, რაღაც საიდუმლოს ამოხსნისათვის, საღვცეი-ვოროშილოვის სამხედრო კომისარიატის ბანაკის უფროსი, აიძულეს საწამლაგი გადაეყვანა და ეს არჩია დახვეწებას, ანდრეი ჯდაროვი, რაღაც გაუსწორა „ბელადს“ და არ აპატიეს, იოსებ სტალინი (ამაზე ქვემოთ) და სხვები. ბოლოს ანატოლი სობჩაკი. იგი ისე მოულოდნელად და უეტრად აღესრულა, რომ ბერეს გაახსენდა საბჭოეთში წინაა მსგავსი შემთხვევების იდენტურობა და სობჩაკის მიმართ დასმული დიაგნოზი „ინფარქტი“. ბერი სპეციალისტი ხმაშიაღა აცხადებს, რომ სობჩაკი მოწამლულია, და რომ გვამში საწამლაგის აღმოჩენა ფაქტიურად ნულის ტოლია, ასეთი შხამებია დღეს შემუშავებული. სავსებით შესაძლებელია, რომ ლენინი და სტალინი თავისით არ დახოცილან და მათი სიკვდილის გარშემო ათასი ვერსია არსებობს.

სპეცლაბორატორიის მიერ შექმნილი

სპეცსაწამლაგები რამდენიმე დანიშნულებით იყო: ზოგი იწვევდა დიდ ალგზნებას შემდეგ ასეთ ავადმყოფს ფსიქიატრიულ საავადმყოფოში აგზავნიდნენ, როგორც ეს ხდებოდა ბრეჟნევის დროს და შემდგომ; ზოგს ძლიერი ტკივილები ეწვებოდა გულის არეში და ადამიანი რამდენიმე საათში კვდებოდა, ზოგს საკვებთან ერთად აძლევდნენ და „ავადმყოფს“ ძლიერი ფადართი ეწვებოდა, იგი სისხლზე გადიოდა და საშინელი ტანჯვით კვდებოდა, ზოგი საწამლაგი 15-20 წუთში კლავდა და ექიმებს გამოჰქონდათ დასკვნა: „გულის კუნთის მოღუწება“. გვამები ზოგჯერ მიჰქონდათ კიდეც გასაკვეთად და შესამოწმებლად და ვერც ერთში შხამებს „ვერც პოულობდნენ“ და შხამს ენიჭებოდა გრიფი – „საიდუმლო“. ბედის ირონიად ჟღერს, რომ საბჭოთა კავშირში ფაშისტურ გერმანიას სამარცხვინო ბოძე აკრავდნენ, რომ იქ, განსაკუთრებით საკონცენტრაციო ბანაკები ბარბაროსულად ჟღერდნენ და ექსპერიმენტისათვის იყენებდნენ პატიმრებს, ექიმ მეგვლეს გახსენებაც იკმარებდა, მაშინ როცა საბჭოთა კავშირში იგივე ექმედებოდა და თვალის ასახვევად თითქოს კეთილეს სპეცლაბორატორიის მუშაობა. ეშინოდან მსოფლიოს რომ გაეგო საბჭოეთში საწამლაგების სპეცლაბორატორიის არსებობის შესახებ, ეს მართლაც შემადრწმუნებელი სენსაცია იქნებოდა მსოფლიოსათვის, მაგრამ ლაბორატორია კვლავინდებურად იღებდა დავალებებს ქვეყნის უმაღლესი ხელმძღვანელობისაგან და უეტარი და უტანური სიკვდილი კვლავ ცელავდა დიდ პიროვნება-ბელადების კონკურენტებს.

1978 წელს ლონდონში ქოლგის ჩხელებით მოკლეს დისიდენტი მარკოვი, ქოლგა სპეცლაბორატორიაში დამზადდა და მისი წვერი გაუღენთილი იყო სპეცსაწამლაგით. მსგავსი აქციებით განადგურებული ან ნორმალური გონიერებიდან გამოეყვანილი იქნა ათეულობით საბჭოთა დისიდენტი-რეჟიმის მოწინააღმდეგე. 1970 წელს სპეცლაბორატორიას დაერქვა ტექნოლოგიური ინსტიტუტის №12 სპეცლაბორატორია.

დღეს ოფიციალურად ცნობილია, რომ მიხეილ გორბანოვი დიდი ინტერესს იწენს პოლიტიკურ მეტოქეთა თავიდან უმეტესწილად მოცილების პრაქტიკის გაცნობისადმი და ამ საქმეში შხამების სპეცლაბორატორიის ფუნქციონირებისადმი. დღეისათვის ისიც ცნობილია, რომ მას განსაკუთრებით აინტერესებდა „ლაპარაკის სადღერდელის“ ამშლელი პრეპარატი, რომელსაც დაკითხვები მის დროს გამოთქვნიდნენ სპეცსამსახურები. ეს პრეპარატი მზადდება ლაბორატორიაში, რომელსაც სპეცსამსახურის თანამშრომელი ნიკოლოზ კოვალოვი ხელმძღვანელობდა. აქვე მზადდება გულის უკმარისობის პრეპარატიც. დღეისათვის, როცა მეცნიერებამ მაღალ მწვერვალებს მიაღწია, მაინც ძალზე ძნელი ან თითქმის შეუძლებელია იმის გაგება, რომელი საწამლაგით მოკლეს ადამიანი ან მოწამლულია თუ არა იგი საერთოდ!

დღეისათვის სინთეზირებულია რვა მილიონი ქიმიური ნივთიერება, მათგან ასი ათასზე მეტი გამოდგება ადამიანის მოსაწამლაგად. ეს ნივთიერება რომ იპოვო ორგანიზმში, უნდა იცოდეს რას ეძებ. თეორიულად შეიძლება

შეეცადო და მოსინჯო რომელი საწამლაგითაა ადამიანი მკედარი, მაგრამ ამისთვის საჭიროა უაღრესად გამოცდილი, სწავლული ანალიტიკოსი-ქიმიკოსი, ესეც მაშინ, თუ მომწამლელი დილტანტი იყო, ხოლო თუ სპეციალისტი – შხამის აღმოჩენა თითქმის ნულის ტოლია. მართალია, ამას წინათ მოსკოვში მოწამლეს ბანკირი ივანე კოველიდი და მეცნიერებმა ორგანიზმში სპეცშხამი აღმოაჩინეს, მაგრამ ეს უამრავიდან მხოლოდ ერთი ბედნიერი აღმოჩენა იყო და ეს გააკეთა უაღრესად დიდმა სპეციალისტმა – ტოქსიკოლოგმა, რომელიც ზედმიწევნით იცნობს „მოწამლის მეცნიერებას“. და მაინც მეცნიერები ამტკიცებენ – შესაძლებელია გვამში სპეცშხამის აღმოჩენა, თუმცა არსებობენ „სრულიად უკალო“ შხამებიც. ორგანიზმში შეიძლება შეუყვანო დამაბრეველი ფერმენტი – ინსულტინი, როცა იგი ორგანიზმს არ ჭირდება. იგი „დაწვავს“ ორგანიზმში უკვე მყოფ ბუნებრივ ინსულინს და ადამიანი დაიღუპება. რა უნდა ნახოს გვამში ექსპერტმა ტოქსიკოლოგმა? ინსულინი? მაგრამ იგი ხომ ბუნებრივად არსებობს ორგანიზმში უჯრედების ფუნქციონირებისათვის? ასეა სხვა შხამებთანაც მიმართებაში. სისხლის შედგენის სისტემის დაშლისათვის საჭიროა ერთ-ერთი ფერმენტის შეზღუდვა და სისხლი 15-20 საათში შედგდება და ადამიანი დაიღუპება. ამ პრინციპზეა აგებული ე.წ. „ვიროზების საწამლაგი“.

დღეს რუსულ პრესაში გაჰყვინებენ ანატოლი სობჩაკის უეტარი სიკვდილის გამო. ესენია სპეციალისტები, ექსპერტები, შხამებით მოწამლის საქმის შესანიშნავი მცოდნენი, რომლებიც ამტკიცებენ, რომ ანატოლი სობჩაკი მოწამლულია და ამ საკითხს უკავშირებენ რუსეთის ახალ პრეზიდენტს – ვლ. პუტინს, მასთან სობჩაკის ურთიერთობას და პუტინის უამრავ საიდუმლოებთან სობჩაკის ახლო შეხებას. პუტინი ხომ რუსეთის უშიშროების კომიტეტის უფროსი იყო, შემდეგ კი სობჩაკთან მუშაობდა ლენინგრადში. აქ ბევრი საკითხი კიდევ გასარკვევია, სობჩაკის გვამი შესასწავლია და შხამი აღმოაჩენი. ასევე წინა პლანზე წამოიწია ლენინისა და სტალინის გვამების გამოკვლევისადმი დიდმა ინტერესმა. შესაძლოა იქაც აღმოჩნდეს შხამების კვალი. როგორც ცნობილია, ლენინმა მიიმე დაღუპში სტალინს სთხოვა მისთვის საწამლაგი გადაეცა – მის მიერ დაარსებული ლაბორატორიიდან და ოფიციალურად ისიც ცნობილია, რომ სტალინიმ ამის შესახებ მოახსენა პოლიტბიუროს, მაგრამ მან არ დართო ნება ლენინი მოეწამლათ, თუმცა ლენინმა უკვე ნათლად იცოდა, რომ ვეღარ გამოჯანსაღდებოდა და ბოლოს ვითომ ბუნებრივი სიკვდილით აღესრულა. ვინ იცის! შესაძლოა აქაც საუკუნის უდიდესი და ესხლა უკვე თითქმის ამოუხსნელი სადუმლო არსებობდეს, თუმცა მეცნიერები კვლავ ამტკიცებენ, რომ საჭიროა ლენინის მუშის შესწავლა და შთამომავლობისათვის ტექმარტების დადგენა.

რაც შეეხება სტალინის სიკვდილს, აქ შეიძლება კიდევ უფრო მეტი საიდუმლო იმალება და ამის ამოხსნასაც ითხოვს საზოგადოებრიობა. გენერალური პროკურატურის მასალებში, რომელშიც ბერიას საქმეშია აღწუსხული, თანამშრომლები ვერ იძლე-

ვიან დამაჯერებელ პასუხს, რომ სტალინი „თავისით“ ადესრულა. ეს კი უამრავ ეჭვსა და კითხვებს ბადებს, რომ ბერიას გამგებლობაში შემავალმა სპეცლაბორატორიამ მისი დავალებით შესაძლოა რაღაც საწამლაგი მიაწოდა მომწამლელს და სტალინი საიქიოს გაისტუმრდა. ცნობილია, რომ იმ დროისათვის „ბელადი“ აღარ წყალობდა ბერიას, არ ენდობოდა, „უღრუნდა“. დაწვეული იყო ე.წ. „შერელი უკლონისტები“ საქმე, რომელიც ბერიას უნდა დაბრალდებოდა, რომ იგი ისტორიის სანაგვეში მოესროლა. ბერია გრძნობდა უდიდეს საშიშროებას და, ცხადია, შეეცდებოდა მოესწრო პირველი დარტყმა. ეს შეეძლო ბერიას გაეკეთებინა, ეს ხომ ბუნებით მოსდგამდა, გაიხსენეთ თუნდაც სტალინის ქვისლის რედგის პროვოკაცია, ან ნესტორ ლაიკობას მოწამლა-ასევე სპეცშხამით. ხომ ცნობილია, რომ სტალინი ოფიციალური ცნობით გარდაიცვალა ტვინში სისხლის ჩაქცევით, სამედიცინო დახმარების გაუწევლად, რაც ბერიამ აკრძალა. ისიც ფაქტია, რომ ბერიას, მხოლოდ ერთ კაცს შეეძლო სტალინთან ნებისმიერ დროს შესხლა. ეს ფაქტები მიუთითებენ, რომ ბერიას შეეძლო ამის გაკეთება. ლაპარაკობენ სტალინის გვამის გამოკვლევის აუცილებლობის შესახებ. მაგრამ აქ რთულადაა საქმე, ვინაიდან ჯერ თვითონ გვამია საიქიონი. მოსკოვის პრესა იუწყება, რომ სტალინი სულაც არაა იქ დასაფლავებული, სადაც ეხლა ბოუსტი უდგას. მაგზოლუშის გვერდით. უშიშროების კომიტეტში ინახება გასაიდუმლოებული მასალები, დასაფლავების ფოტოსურათებით და მათ გრიფი სრულიად საიდუმლო? ახის. ასევე სტალინის გვამის გაკვეთის შესახებაც. ამ მასალების გახსნა მხოლოდ 50 წლის შემდეგ, ანუ 2011 წელს შეიძლება. ცნობილია, რომ პარტიის 22-ე ყრილობაზე 1961 წელს ლენინგრადის საოლქო კომიტეტის მდივანის – სპირიდონოვის წინადადებით სტალინი მაგზოლუშმიდან ისე გამოიტანეს – არც უმჯავლით (ასე უყვარდათ?), დასაფლავების წინ სტალინს გახადეს სამხედრო მუნდირი, დააჭრეს ოქროს დილეები (!) (აკი გაცრეცილი მუნდირი ეცვაო?), ჩააცვეს ძველი ფორმა, კუბო ბურბუშლით გატენეს, სამარეში ჩაუშვეს, ხოლო თვითონ სხეული არავინ იცის, სად ასაფლავია. კუბოს ქვეშ და ზემოდან ბეტონი გაუკეთეს (?) და გრანიტის ფილა დააღეს. ამბობენ, თუ სტალინი იმ ბეტონის კუბოში მოქცეული, შესაძლოა პერმეული იყოს და გვამის გამოკვლევა შეიძლება. მაგრამ საჭიროა თუ არა ეს? ვინც მოკლეს, მათთვის ადარაა საჭირო! ცოცხლებისთვის აუცილებელია, რომ ვიცოდეთ, რა სახელმწიფოში ვცხოვრობდით, ვინ იყვნენ ჩვენი ე.წ. „ბელადები“, ღმერთებად რომ იყვნენ მიჩნეული, უხმაურად გაასაღეთ რომ ბრძანდებდნენ და ასაღებდნენ კიდეც... და ბოლოს, თვითონ რომ დაუბრუნდათ. განვითარებული საზოგადოება ამას არ უნდა ითმენდეს, უნდა გადაუწყვიტოთ მონურ შემგუებლობას, გაეხდეთ პიროვნებები, წინააღმდეგ შემთხვევაში სპეცშხამების ლაბორატორია შესაძლოა კვლავ ამოქმედდეს, და არა მარტო რუსეთში... ჯერ კი დაველოდოთ მოვლენებს.

ანდრო ქოჩიაშვილი

გვჭირდება თუ არა მრეწველობა საქართველოში ანუ როდის აპუზავდება ს/ს „მაუდი“

საქართველოში არსებული მიმდებარე მსუბუქი მრეწველობის საწარმოები თითქმის გაჩერებულია. თუ არ ჩავთვლით რამდენიმე საწარმოს, რომლებიც დატვირთული არიან თავიანთი შესაძლებლობებით დაახლოებით 10-15%-ით. ფაქტიურად გაჩერებულია საქართველოს საფეიქრო მრეწველობის ფლაგმანი, მაუდ-კამოლის კომბინატად ცნობილი, დღევანდელი ს/ს „მაუდი“. მაუდ-კამოლის კომბინატში ათასობით მუშა-მოსამსახურე იყო თავის დროზე დასაქმებული, რომელიც ათასობით მეტრ ქსოვილს ამზადებდა. და იყიდებოდა ყოფილ საბჭოთა ქვეყნებში და ნაწილობრივ საზღვარგარეთაც კი. მახსოვს, ამ საწარმოს წლების განმავლობაში ჰქონდა ჩავარდნები, მაგრამ, როდესაც მას სათავეში ჩაუდგა საფეიქრო მრეწველობაში ცნობილი პიროვნება, ბატონი მაქსიმ თენიეშვილი, დიდ წარმატებებს მიაღწია და განსაზღვრული რაოდენობით თანხა შეჰქონდა სახელმწიფო ბიუჯეტში.

1996 წლიდან, როდესაც მაუდ-კამოლის კომბინატი გადაკეთდა სააქციო საზოგადოებად „მაუდი“, მას ფაქტიურად არ უმუშავია.

ს/ს „მაუდი“-ს თანამშრომლებს სხვა საწარმოო დაწესებულებების თანამშრომელთა მსგავსად სად არ ნახავთ, თუ ელიავას ბაზრობაზე, თუ დეპერტირების ბაზართან და ა.შ.

თითქოს, რაღაც იმედის ნაპერწკალი გამოჩნდა, გახუთ „რეზონანსში“ წავიკითხე ინფორმაცია, რომ „ლოგოვაზმა“ შეისყიდა ს/ს „მაუდის“ აქციების პაკეტი, რაღაც მიზეზურად თანხად 10 000 აშშ-ად. 10 000 აშშ დოლარი იმ ოთახიანი ბინის ფასია იმ რაიონში, სადაც ეს წარმოება მდებარეობს. მაგრამ მახსენდება გერმანიის მაგალითი, სადაც ერთ მარკად გაიყიდა ერთი ქარხანა, მაგრამ ეს ქარხანა შემდეგ ამუშავდა და მიაღწია იმ მიზანს, რომელიც ამ საწარმოს წინაშე იყო დასმული. როგორც სხვადასხვა წყაროებიდან გახდა ჩემთვის ცნობილი, „ლოგოვაზს“ დაახლოებით პირველი თვეებიდან შესყიდვისა უნდა განეხორციელებინა 6 მლნ. ინვესტიცია. და შემდეგ თანდათანობით მას უნდა მოჰყოლოდა ინვესტიციების ზრდა და ამ საწარმოს მაქსიმალური დატვირთვა, მაგრამ ცნობილია, რომ „კაცი ბტობდა და ღმერთი იცინოდაო“. ასე გამოვიდა, დღეს ს/ს „მაუდი“, ფაქტიურად გაჩერებულია.

მე, როგორც დარგის სპეციალისტი, რადიშნადაც ცნობილია ჩემთვის, ასეთი სახის კომბინატი ამიერკავკასიაში ფაქტიურად ერთადერთი იყო. ეს არის სტრატეგიული დანიშნულების საწარმო. ამის შესახებ თავად პრეზიდენტს ბატონ ედუარდ შევარდნაძეს ბევრჯერ აღუნიშნავს თავის გამოსვლაში.

მე და არა მარტო, ალბათ დარგის

სპეციალისტებს და განსაკუთრებით ამ საწარმოო დაწესებულების მუშაკებს აინტერესებს, დაიწყებს თუ არა მუშაობას ს/ს „მაუდი“.

ს/ს „მაუდის“ ამუშავებას უდიდეს მნიშვნელობა აქვს საქართველოს ბიუჯეტის შევსების მიზნით. უპირველესად ამ საწარმოს მიერ გამოშვებული პროდუქცია ადამიანებისათვის არის განკუთვნილი. მისგან შეიძლება დამზადდეს ტანსაცმელი ჯარისკაცებისათვის, სამედიცინო დაწესებულებებისათვის სხვადასხვა სახის გადასაფარებლები და ა.შ.

ს/ს „მაუდის“ ამუშავებით დასაქმდება არა მარტო ამ საწარმოო დაწესებულებაში მუშაკები, არამედ სოფლის მეურნეობაში დასაქმებული ადამიანები, რაღაცა ძირითადი ნედლეულის, ბატყლის დამზადება სოფლის მეურნეობაში ხდება.

ს/ს „მაუდის“ ამუშავების შემდეგ საჭირო გახდება დამატებითი კადრების მომზადება სპეციალისტებით, რომლებსაც წლების განმავლობაში ამზადებდა თბილისის №24-ე საშუალო პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებელი (დღევანდელი საფეიქრო კოლეჯი).

დღევანდელი ს/ს „მაუდის“ თავმჯდომარე ბატონი ომარ თეიარაშვილი ამ დარგის შესანიშნავი სპეციალისტია, მაგრამ, როგორც ჩანს მის სურვილს არ წამოადგენს ს/ს „მაუდის“ ამუშავება ან ვინმე ზემოდან ხელს უშლის არა მარტო

ს/ს „მაუდი“-ს ამუშავებას, არამედ მთლიანად საფეიქრო მრეწველობის განვითარებას საქართველოში.

შეიძლება დარგის სპეციალისტებიდან ვინმე შემომედაოს და თქვას, რომ აუცილებელია ამ საწარმოს ტექნიკური გადაიარაღება მსოფლიო სტანდარტებზე. მე, მათ წინასწარ შემიძლია ვუთხრა, რომ ის დაზგა-დანადგარები, რომლებიც წლებების განმავლობაში იდგა ამ საწარმოში, გერმანული, პოლონური და სხვა მაღალ-განვითარებული ქვეყნების წარმოებისაა.

მე ეჭვი მიჩნდება, სპეციალურად ხომ არ აფინანსებს ვინმე ს/ს „მაუდის“ ხელმძღვანელობას იმისათვის, რომ ეს საწარმო არ ამუშავდეს და ამ საწარმოს ტერიტორიაზე გადმოვიდეს ე.წ. დიდუბის ბაზრობა და კიდეც ერთი ბაზარი შეემატოს საქართველოს? ვუკითხები სახელმწიფო მინისტრს, პარლამენტის თავმჯდომარეს და თვით საქართველოს პრეზიდენტს, ბატონ ედუარდ შევარდნაძეს: არსებობს თუ არა საფეიქრო მრეწველობის და კერძოდ, ს/ს „მაუდის“ განვითარების პროგრამა.

გთხოვთ გვიპასუხოთ.

პატივისცემით
რეზაზ ფახრნიძე
საფეიქრო მრეწველობის
ინჟინერ-ტექნოლოგი

„დრუბლის ფრთაზე გააფლავი“ ახალგაზრდა

კიდევ ერთი რჩეული „პოეტური აღმავრენით“ შთაგონებული ნიჭიერი გოგონა-მარიამ სიხარულიძე. ის სწავლობს თბილისის 165-ე საშ. სკოლის VII კლასში. ექვსი წლის იყო, როცა ღმერთის სახით სტუმრად მუზა ეწვია. „წუხელის ღმერთი მეწვია სტუმრად, ოქროს სხივებით მოფენილი გვირგვინი ედგა, ხელი მომკიდა, ამიყვანა, ზეცას აუფრინდით და ვარსკვლავებში დაემაღლეთ ორივე ერთად“.

12 წლის მარიამ სიხარულიძის ახლად გამოხატული ლექსების კრებულში „წუთისოფელი, ვინ იცის, ვისთვის რამდენი წუთია“ სრულიად ნათლად და გასაგებად არის ნაჩვენები შთაგონებისა და შრომისმოყვარეობის განუყრელობა. მრავალფეროვანი პოეტური სახეები, სიმსუბუქე და ბავშვური სილამაზე მის ლექსებს განუმოკრებელ ხიბლს სძენს. გულწრფელია და სიყვარულის გრძნობით გამთბარია მისი სტრიქონები.

და, მე მჯერა, რომ ამ გოგონას თაობა განსხვავებულია ღვთიური მადლით და მარიამიც მომავალში ღირსებულ ადგილს დაიკავებს.

— როდის დაწერე პირველი ლექსი და რაზე იყო იგი?

— პირველი ლექსი „ჩიტი“ 1992 წელს დაწერე. 5 წლის ვიყავი.

— რატომ მოკალი ჩიტი, რა დაგიშავა, ძია?

— თავისთვის იჯდა თოვლში, შეცვიებული ჩანდა.

ლექსი კონკრეტულად ჩიტზე არ დამიწერია. მაშინ ომი იყო. სულს მიხუთავდა ტელევიზორის ეკრანიდან ნაჩვენები ბრძოლის სურათები, უდანაშაულო ადამიანების სიცვა-ელვება. ამ ლექსით აგრესია, ბოროტება დავგმე.

— როგორ წერ ლექსებს?

— ხშირად მეკითხებიან, როგორ წერ ლექსებსო. რა ვიცი, სპეციალურად არასოდეს დამეჯდარვარ ლექსის დასაწერად. ლექსი თავისით შემოიჭრება ჩემს სულში. ისინი ხომ ჩემი ოცნებისა და ფიქრების გამომხატველია. ამ კითხვას ლექსიც მიუძღვნე:

„ლექსებს როგორ წერ? — მეკითხებიან, ლექსი კი თვითონ შემოდის ჩემში, ჩემს გონებაში ჩასახლებული გულში ფრთხილდება და სტრიქონ-სტრიქონ აწყობილი წინ მიფრინდება“

— შენს ლექსებში გვხვდება პოეტური სახეები: „დამთვრალა ქარი ბაღის ბოლოში, თავი ბაღასზე ჩამოვლიდა“; „სიცილისა-გან იხოცებიან ასკილის ბუჩქები“; „მამალს დამე ჩაუყლაპავს ყივილით, გომბეშო კი გუბებს ახრწობს ყივინით“ და სხვა. რას გვეტყვის ამის შესახებ?

— ეს სახეები თავისით მოდიან ჩემთან. ქარი ზოგჯერ მოვრალი კაცივით მობარბაცებს, თანდათან ნაბიჯს უკლებს, ძლივს მოლასლასებს, თავს მალდა ვერ წევს, გზებზე ნაგარდით დადლილ-დაქანცულს თავი ბალახზე ჩამოვლიდა, ისვენებს. ტყის პირას ამოსული ასკილის ბუჩქები უცვიდან ჩამომავალ შხის სხივს თავს აწონებენ, ნიავს ეთამაშებიან, იცინიან, უხარიათ გაზაფხულის მოსვლა.

— ლექსს უძღვნი ცნობილ პოეტებს — ანაკლანდაძეს მურმან ლებანიძეს. ალბათ, ეს განპირობებულია მათდამი გამორჩეულ სიყვარულით. რა მოგწონს ამ პოეტების ლექსებში?

— დიახ. ძალიან მიყვარს ანა კლანდაძის და მურმან ლებანიძის პოეზია. მიტაცებს მათ ლექსებში მხატვრული სახეები, რიტმი და საოცარი დახვეწილობა. მათი ლექსებიდან მოისმის იანგანასავით ტკბილი ჰანგები. ამ ლექსებში ხომ სამშობლოს სიყვარულით აღვსებული გულები ფეთქებს.

— გარდა ლექსების, პროზაულ ნაწარბებს წერ, რომლებშიც უმეტესად ბუნების სიყვარული იგრძნობა. რას იტყვი შენს ჩანახატებზე?

— პროზაული ნაწარბები ბევრი მაქვს. კრებულში ყველა არ შესულა. მიყვარს ბუნება. მიყვარს ასკილის ბუჩქს მოფარებული ღორჯთავადა ია, რომელიც ნახ და სვედიან გოგონას მაგონებს, მიზიდავს ზვიადი მწვერვალები და კლდის გულმკერდზე აქაფებული ჩანჩქერები, ძირს დაქრული, ჩამოშლილი უბრალო ქვის ლოდები, ობოლი ბავშვებივით რომ იესურებიან; ღრუბელ შემოხვეული მთები, შავი ნიჟერი გველივით რომ შემოხვევია, მწვანე ძაფით მოქსოვილი დედამიწა, ყვავილები.

მიყვარს ფანჯარასთან წამოწოლილი დამის ყურება, ცის კამარზე ციმციმა ვარსკვლავები და ნამტალა მთვარე რომ მოუბნევია.

— როგორ გოგონა, რომელი უფრო გიტაცებს, ლექსებისა თუ ჩანახატების წერა და რატომ?

— მე მაინც უფრო ლექსების წერა მიტაცებს. ლექსი უფრო ახლოა ჩემს სულთან. ის რადიკალურად, მოულოდნელად შემოდის ჩემს არსებაში. თუმცა ჩანახატების წერაც მიყვარს,

ისინიც ჩემი სულის ანარეკლია, ჩემი ფანტაზიისა და შთაბეჭდილებების ნაყოფია.

— ზოგ ლექსში ისმის სერიოზული ტონი, „ქართლის ბედზე და მის მომავალზე“, როგორ გეხატება საქართველოს მომავალი?

— საქართველო დაიბრუნებს თავის წართმეულ ტერიტორიებს, ერთიანი და მთლიანი იქნება.

— ლექსთა და ჩანახატთა უმრავლესობა ეძღვნება ომისა და დევნილთა უმწვავეს თემებს. აფხაზეთიდან დევნილი ამხანაგები ხომ არ გიყვებიან ამის შესახებ?

— მართალია, აფხაზეთიდან დევნილი ამხანაგები მაყვს, მაგრამ მათი მწარე დღეების მოგონებაზე საუბარს გაუგებრით. პირველი ლექსი ამ თემაზე „მე არ მინახავს არც სოხუმი, არც ახალდაბა“ 6 წლის ვიყავი, რომ დავეწერე. ცეცხლში გახვეული სოხუმის, ახალდაბის, დახოცილი ბავშვებისა და ქალების გახსენება სულს მიძრავდა და დამოქმდი ვეწეებოდი შავი ზღვის ტალღებს, რომ გულში ჩაეკრა და შორს წაეყვანა პატარები, რომ ტყვიის ცეცხლში არ დამწვარიყვნენ. ტალღით წაელეკა ავტომატები, რომ ტყვია არავის გაესროლა. შევთხოვდი მარიამ ღვთისმშობელს ჩემი საქართველოს გადარჩენას ლექსში „ო, მარიამ ღვთისმშობელო“. ლექსით ვეფერებოდი ბაბუა კათალიკოსს, რომ ღოცვით აღედგინა ძველი აფხაზეთი.

— „ჩვენ დაებრუნდებით სიყვარულით, აღსახვებ გულით“ იმედით სახვებ ჩანახატს უძღვნი აფხაზეთიდან დევნილ ბავშვებს, სადაც ცხრა წლის ბიჭის განცდებს, წუხილს, ოცნებასა და ნატვრებს გვიზიარებ. კონკრეტულად ვინმეს ხომ არ გულისხმობ?

— დიახ. ამ ჩანახატს აფხაზეთიდან დევნილ ბავშვებს ვუძღვნი. აქ ცხრა წლის ბიჭის ომის შემდგომი ცხოვრებაა აღწერილი. კონკრეტულად არავის ვგულისხმობ. ჩემი ფანტაზიის ნაყოფია. წუხილი და გულისტკივილი საერთოა ყველა დევნილი ბავშვისთვის.

— რას გვეტყვი შენს პირველ კრებულზე და რა გრძნობა დაგეუფლა, როცა საკუთარი ლექსები წიგნად გამოცემული ნახე?

— ჩემი ლექსების პირველი კრებული „წუხელის ღმერთი მეწვია სტუმრად“ 1995 წელს გამოვიდა. მაშინ 7 წლის ვიყავი. კრებულში ორმოცდაერთი ლექსია დაბეჭდილი. მისარია, ჩემს ლექსებს წიგნად გამოცემული ნახე? დავ: სულში თითქოს რაღაც სინათლის სვეტი ჩაეშვება და ცაში ამიტაცებს.

— ადრე დაწერილ ლექსებში ნახსოვრების გადაკეთების სურვილი გაგჩენია?

— არასოდეს გამჩენია ეს სურვილი. არც ლექსების და არც ჩანახატების ჩასწორებისა.

— გაკვეთილის დროს ხომ არ გაუფლავა ლექსის წერის სურვილი?

— გაკვეთილის დროს ხშირად დამიწერია ლექსი. უფრო მეტად მუზა ქართული ლიტერატურისა და გეოგრაფიის გაკვეთილზე მომდის. ლექსი „ხარის მოლოდინში“ მათემატიკის გაკვეთილზე დავეწერე. მინდოდა ჩქარა დარეკილიყო ხარი და ჩემი ფიქრები ქალაქზე გადამეტანა.

— მართალია, როდელია ამდენ ლექსში რომელიმე გამორჩეულად გიყვარდეს და, მაინც, რომელს გამოარჩევდი?

— რომელიმე ლექსი გამორჩეულად რომ მიყვარდეს, მიჭირს ამის თქმა. 150-მდე ლექსი მაქვს დაწერილი. მეტნაკლებად ყველა მიყვარს, თუმცა „წვიმა იბანს ტანს“ ძალიან მომწონს.

— რა პროფესიაზე ოცნებობ?

— ამჯერად მხატვრის პროფესიაზე ვოცნებობ. ვხატავ და ხშირად ჩემი ლექსების ადგილზე სურათებსაც ვკმნი. ისე, ფილოლოგიის პროფესიაზე მიტაცებს.

— რას უსურვებდი ახალ თაობას, შენს თანატოლებს?

— ჩემს თანატოლებსა და ახალ თაობას ვუსურვებდი მზიან და ნათელ მომავალს.

— გმადლობთ. გისურვებთ წარმატებებს.

მასშტაბი ანა ჯოჯოშა

P.S. 1995 წლიდან, როცა გამოვიდა მარიამის პირველი კრებული „წუხელის ღმერთი მეწვია სტუმრად“ იგი არაერთგზის ყოფილა დაჯილდოებული. დამსახურებული აქვს სიგელი „შემოქმედ ბავშვთა ფურცელი“. დააჯილდოეს თბილისის მერიის განათლების მთავარი სამმართველოს პირველი ხარისხის სიგელით. გახდა ნორჩ პოეტთა და პროზაიკოსთა საქალაქო კონკურსის ლაურეატი.

2000 წელს დაჯილდოვდა დიპლომით საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოებისა და განათლების სამინისტროს მიერ ერთობლივად მომზადებული პროგრამის საფუძველზე წითელი ჯვრის, წითელი ნახევარმთვარის საერთაშორისო ფედერაციისა და წითელი ჯვრის საერთაშორისო კომიტეტის მიერ 2000 წლისთვის გაჩაღებული კამპანიის „ძალა ჰქმნის მისი“ პირველი ადგილის დაკავებისათვის. პირველი ხარისხის დიპლომით დაჯილდოვდა მოსწავლეობა რესპუბლიკური კონფერენციის შემოქმედ მოსწავლეთა სექციაში მოპოვებული გამარჯვებისათვის. არის პრეზიდენტის სტიპენდიანტი

ლოთი ქოხალია: ასი წლის როგორ გააფლავს, ქართველი ხალხი მაინც არ დაიჯერებს ზვიად გამსახურდიას დაღუპვას...

მე-3 გვერდიდან
ლოთი ქოხალია გულწრფელი თვალები აუხვიებს. ერის მთლიანობას მე სხვანაირად ვუყურებ. ჩვენ რამდენი მოხალისეც გვაყვდა, იმდენი იძულებითი ჯარისკაცი არ ყავს დღევანდელ ხელისუფლებას. ასეთი ჯარით უნდა ქვეყნის დაცვა? ეს უბრალოდ თვალის ასხვევია.

— იქნებ ლიდერი აღარ ჩანს და ერს იმიტომ უჭირს გაერთიანება?

— რასაკვირველია. მე რომ გარეთ ვიყო და მქონდეს რაღაც ძალა, ვიყო მინისტრი ან სხვა თანამდებობა მქონდეს, შევექმნდი ნებაყოფლობით ჯარს. დავიცავდი ქვეყნის მთლიანობას. რას აკეთებენ დღეს პარლამენტში. რას იცავენ დანაწევრებულ ქვეყანაში, საკუთარ სკამებს?

— იქნება ერის სულიერი ძალა შესუსტდა და ცალკეულ პიროვნებებს ბრალი არ მიუძღვით ეროვნულ კატასტროფაში?

— ხელოვნურად კეთილად ყველაფერი. საზოგადო თვისებებს ნერვავენ ხალხში. მეომარს რომ შენს წამოკრულზე ასროლინებ, ხელისუფლებას რომ გადაატრიალებინებ, საკუთარ მომეს რომ მოაკვლევინებ, მერე ველარ მოთხოვ ქვეყანა დაიცავით. რადგან მას შეეკეროვნული ცნობიერება დამსხვრეული აქვს. ასეთ ადამიანებს ფსიქიკა ერყვიათ და ხანდაზო აღარ არიან. კომპარტები ესისმრებათ. ასეთი ხალხი არსებობს და რაღას უშეველი.

— ბატონო ლოთი, თქვენი აზრით, როგორ იყო შესაძლებელი აფხაზეთის შენარჩუნება. რა შეგეშალათ. ვიცი, როცა თქვენ წახვიდით აფხაზეთში, აქეთ სამხედრო მხედრონი შემოესიოდა მერე თქვენ ბრუნდებოდით, რომ მოსახლეობა დაგვცვათ. რა იყო, რა პოლიტიკური ინტრიგა იყო ეს?

— ჯერ ერთი, აფხაზეთში შეესვა არ იყო საჭირო. თუ ვინმე ბანდიტობდა იქ, ეს არ ნიშნავდა, რომ იარაღით ჯარი შესულიყო,

მაგრამ ეს იყო ზვიადისტებთან ბრძოლა. ამ ბრძოლის დასაწყისში ეროვნული ინტერესი არ იყო. ვინც შევიდა იქ, არ იცოდა, რა ძალა ჰქონდა? არ იცოდა, რომ ომს იწყებდა? ვის წინააღმდეგ იწყებდა ომს?

— მე მასსოვს, ზუგდიდში ყოფნის დროს ასეთი აზრი ფიქრობებდა, რომ ღოთი ქობალიამ ვერ შესძლო ზვიად გამსახურდიას დაცვა. საქართველოში არ იყო ნიადაგი იმისა, რომ ზვიად გამსახურდია ჩამოსულიყო. ვინ აიღო თავის თავზე მისი უსაფრთხოება?

— ზვიად გამსახურდია ჩამოვიდა ერთი მიზნით, რომ დაპირისპირებული ქართველი ერი გაეერთიანებინა. აფხაზეთი დაებრუნებინა, მაშინ სოხუმი ჩვენი იყო, მაგრამ ადვილი მისახვედრი იყო, რომ ისიც მალე დაეცემოდა. მე ოჩამჩირაში წაიყვანე, შეხვდა იქ ფუნქციონერ გენერლებს, განუცხადა, რომ დაპირისპირება უნდა მოისპოს, რომ მთავარი აფხაზეთი არ დაეკარგოთ. ყოველგვარი პოლიტიკური ამბიციები უნდა გადავდოთ და ჯარები უნდა გავაერთიანოთ.

— ხელისუფლება რას აკეთებდა ამ დროს?

— მოგახსენებთ. ხელისუფლებამ იგრძნო, რომ რეალური ძალა იქმნებოდა. რეალურად საქართველო ერთიანდებოდა, მაშინ ხალხი დატოვეს უიარაღოდ. ხალხი გაწირეს და ჩვენს წინააღმდეგ მომართეს მთელი რუსული იმპერიის ძალები. აჭარაში განთავსებული სატანკო პოლკი, ქუთაისში განთავსებული პოლკი გამოიყვანეს და ჩვენ შემოგვიტყეს. ჩვენ შემოგვიტყეს, საქართველოს გაერთიანების ინიციატორებს. საქართველოს განადგურების ერთიანი გეგმა იყო. ეს იყო რუსულ ჩექმაში ჩაყოფილი ქართველი მოღალატის ფეხი. ეს იყო რუსეთის იმპერიის გეგმა. და ჩვენდა სამწუხაროდ, ბევრი ვერ გაერკვა სიტუაციაში. ბევრს თუ ესმოდა, და შეგნებულად დაღატოვდა ქვეყანას, ბევრი ბინძური პოლიტიკური ინტრიგის მსხვერპლი გახდა.

— ე. ი. ზვიად გამსახურდიას გადარჩენა

შეუძლებელი იყო?

— მე გლობალურად ვლაპარაკობ და რაც შეეხება ლიდერს, მე უნდა დამეცვა იგი. მე უნდა დამეცვა ზვიად გამსახურდია. მე უნდა ვყოფილიყავი ყველაფრის კურსში. დაცვა, ჯარგონული ენით რომ ვთქვა, „მომიტყეს“ პრეზიდენტი. პრეზიდენტი ვინც მოკლა, მე ყველაფერი ვიცი. ბევრი მოღალატე შეუძერა ზვიად გამსახურდიას და. არავინ არ დაგაჯეროთ, რომ მან თავი მოიკლა. ზვიად გამსახურდიას ნეშტის გადმოხსენებას აუცილებლად შეეძლებ და ეს იქნება ერის გამთლიანების დასაწყისი.

— ზოგი ფანატიკოსი მიიჩნევს, რომ ზვიად გამსახურდია კიდევ ცოცხალია.

— 100 წელი რომ გავიდეს, ვინდაც ათასი წელი, ქართველი ხალხი მაინც დაელოდება ზვიად გამსახურდიას. ქართველ ხალხს იმდენად უყვარდა ზვიადი, რომ მის სიკვდილს ასე ადვილად ვერ შეგებება. მისი იდეები ცოცხალია, ე. ი. ზვიად გამსახურდია ცოცხალია.

— რას უსურვებთ ქართველ ერს?

— მინდა სულიერად და ფიზიკურად გამთლიანდეს, რწმენა დაუბრუნდეს ხალხს. ქართველ ერს აქვს უდიდესი პოტენციალი. უნიჭიერესი ერი. ეს ხალხი გადაარჩენს საქართველოს. საქართველოს უნდა მართავდეს თავგანწირული ხალხი. თავდადებული ხალხი და არა მასონები.

— საითკენ მიდის ამ ხელისუფლების ხელში ხალხი?

— ხალხი გადატაცდა, რწმენა დაკარგა და ხალხს აღარ სჯერა არაფრის. დაღუპვისკენ მიდის ხალხი.

— ამ ხელისუფლებამ რომ გაგანთავისუფლო, დაივიწყებთ წყენას? რაც პირადად თქვენს და ჩვენს ქვეყანას დამართეს?

— ის საქართველო დამიბრუნეს, მეტი არაფერი არ მინდა, რაც 1991 წლიდან იყო. მივალ და გადავტოვნი შევარდნაძეს. ის ერთიანი საქართველო დამიბრუნოს. ტერიტო-

რიები დამიბრუნოს. ის ხალხი დამიბრუნოს, ის სულისკვეთება რაც ხალხში იყო. მეტი არაფერი არ მინდა. მივალ და ჩავეხუტები შევარდნაძეს.



ეროვნული შერიგებისათვის მზად ვარო, განაცხადა ხელსუფლებამ. მსაჯავრდებულთა ერთი ნაწილი განთავისუფლდა, მაგრამ პატიმართა უდიდესი ნაწილი მაინც რჩება პოლიტიკური ანგარიშსწორების მსხვერპლად. მათ რიცხვს მიეკუთვნება ბატონი ლოთი ქობალია. საქართველოს პარლამენტის 20 აპრილის დადგენილებით 2000 წლის 1 ივლისამდე უნდა გამოქვეყნდეს იმ პირთა სია, ვის მიმართაც უნდა შეწყდეს პოლიტიკური დევნა. მოხვდება ბატონი ლოთი ქობალია ამ სიაში?

ესაუბრა თამა წიკლაშვი

ვინ მოდის მოგავლიდან

ფეხბურთის მოყვარულთა, დამატებით ეს სახელი და გვარი – ვასილ ლიპარტელიანი

საქართველოს ბევრი ფეხბურთის ვარსკვლავი აღუზრდა და აღზრდის მოგავლაში. საქართველოს ბავშვთა შორის ერთ-ერთი საუკეთესო ფეხბურთელი ქ. თბილისის მე-4 ქართული გიმნაზიის VIII კლასის მოსწავლე, ვასილ ლიპარტელიანია, რომელიც ცნობილი ფეხბურთის ვარსკვლავის, თენგიზ სულაქველიძის ხელმძღვანელობით ეუფლება ფეხბურთის საიდუმლოებას. ვასილ ლიპარტელიანი ქ. თბილისისა და საქართველოს ჩემპიონია. უკვე მიღებული აქვს სხვადასხვა ტურნირებში გამარჯვების ოთხი ოქროს მედალი და სხვადასხვა პრიზები.

ვასილ ლიპარტელიანს მოწვევა აქვს ესპანეთიდან, მადრიდის “რეალის” ბავშვთა სკოლაში სწავლის გასაგრძელებლად. წარმატება და მსოფლიო ფეხბურთის ვარსკვლავობა, უსურვოთ პატარა ვასილ ლიპარტელიანს.

ახალა გთავაზობთ ინტერვიუს საქართველოს ჩემპიონთან, ვასილ ლიპარტელიანთან

– ვასო, ვინ მიგიყვანა ფეხბურთზე?
– ფეხბურთზე მიმიყვანა მამაჩემის მეგობარმა ელგუჯა ჩხაიძემ და მამაჩემმა.

– ვინ არის თქვენი საყვარელი ფეხბურთელი?
– თენგიზ სულაქველიძე.
– უცხოელებიდან?
– რობერტო კარლოსი.
– საკლუბო გუნდებიდან, რომელ გუნდს გულშემატკივრობთ?
– მადრიდის “რეალს”.
– ალბათ ესპანეთშიც ამიტომ მიდიხარ?
– ნაწილობრივ ასეცაა.
– ფეხბურთელის გარდა რა გინდათ გამოხვიდეთ?

– ექიმი, რათა ფეხბურთელებს ეუმკურნალო.

– მოგავლაში რა მიზანი გაქვთ?

– ღრმად მინდა დავეუფლო ფეხბურთის საიდუმლოებას და საქართველოს ნაკრების სახელით გავხდე მსოფლიო ჩემპიონი, ხოლო საკლუბო გუნდში ვითამაშო მადრიდის “რეალის” შემადგენლობაში. გისურვებთ წარმატებებს.

რედაქცია

გაერთიანებული საყვარელია...

ზაფხულის კარიბლთან დაკავშირებით გაზეთი გამოვა ორ კვირაში ერთხელ, ოთხშაბათობით.

რედაქცია

ალბა ჯიქურის სსოვნა

თითქოს ისევ ჩვეულებრივად მოვიდა გაზაფხული. თითქოს ისევ ჩვეულებრივად აყვავდნენ შენი საყვარელი მათის ვარდები. თითქოს ისევ ძველებურად მიდის ცხოვრება, გაზაფხულიც გავიდა და შენი ამ ქვეყნად მოსვლის დღეც აღვნიშნეთ 25 მაისი შენი დაბადების დღეა ალიკა. ბედისწერასავე ამ ქვეყანაზეც 25 წელი იცხოვრე მარტო, ოცდამეექვსე წელს კი მარტონი დაგვტოვე ამ გაუსაძლის მდგომარეობაში. სინამდვილე ისეთივე მწარეა, როგორც ცხოვრება. უშენოდ სიცოცხლე ვერ წარმოვიდგენია, ვერ ვიჯერებთ იმ კოშმარს რაც თავს დაგვატყდა. ჩვენგან წახვედი, უხმოდ, უთქმელად მიგვატოვე ყველა. სიკვდილსაც ისევე ვაქავეურად შეხვდი, როგორც ვაქავეურად ცხოვრობდი. იმ ქვეყნადაც გაღიმებული, თითქოს აქეთ გვაძინებდები და გვეუბნებოდი: “კაცურად ვიცხოვრე და კაცურად წავედი. მივდივარ ამ ქვეყნიდან”. ვუყურებდით შენს გაღიმებულ სახეს და გული გეტკიოდა, რომ აღარაფრის გაკეთება აღარ შეგვეძლო შენს გადასარჩენად. როგორი გამორჩეული იყავი ყველასგან. ყველაფერი განსაკუთრებული იყო. მაინც რა სიბილი გქონდა ასეთი, რომ ყველას ასე გავარდი, უფარდი, პატივს გცემდნენ და თავს გვეუბნებოდნენ: გეყვარებოდნენ. ყველა-სათვის ბედნიერება იყო შენს გვერდით დგომა, მეგობრობაც განსაკუთრებული იყო და იმ ქვეყნადაც მეგობრებთან ერთად წახვედი. არც იქ მიგვატოვეს, არც იქ გაგიშვეს მარტო.

უშენოდ ვცხოვრობთ, უშენოდ ვცვითათ ამ დღეებს, უშენოდ ვიღიმებით და ზოგჯერ იქნებ სიცილიც წავცდეს, გვაპატიე. – მაგრამ არ დაიჯერო, რომ აღარ გვახსოვხარ, ან კიდევ ეს ტკივილი როდისმე გაგვიყუწდება. ცხოვრება ძნელი ყოფილა, უფრო ძნელი ვიდრე ჩვენ გვგონია. მაგრამ გჯეროდეს, ჩვენ გულებში შენ ყოველთვის ცოცხალი ხარ. 25 მაისს ოცდაექვსი წლის გახდებოდი. რა მტანჯველი იყო ჩვენთვის ამ დღესთან უშენოდ შეხვედრა. სულში გაუსაძლისი სიმორს ვგრძნობთ, გული მონატრების სიმძიმე დაგვიდგა, წარსულზე ფიქრით დღეები მიდის – რადგან რეალობასთან შეგუება არავის გვინდა. ვიხსენებთ შენს სიცოცხლეს და გვგონია, რომ ჩვენს გვერდით ხარ. მაგრამ, ყველაფრის მიუხედავად, ალიკა, ჩვენი ტკივილი მაინც უნუგეშოა, ერთადერთი ღმერთის იმედი გვაქვს, იქნებ მან მაინც არ მიგვატოვოს. იქნებ მოხდეს სასწაული. ღმერთი დაგაბრუნებს ალიკა ჯიქურო.

ნონა ჯიქური, ოჯახი და ნათესავები.

მთი ცაბარელის სსოვნა

ჩვენო საყვარელო ქეთინო, ათი წლის წინათ, 24 მაისს გაგვიფრინდი მიწიერი ცხოვრებიდან და ზეცაში დაიდგე ბინა, ათი გრძელი წელიწადია ვართ უშენოდ მოხუცი დედა, და-ძმა, სანათესაო, მეგობრები და კოლეგები. მწარე სინამდვილეს ვერ გავექცით. დიდა და გაუსაძლისი შენი დაკარგვით გამოწვეული ტკივილი, ძალიან გვაკლიხარ და გვენატრები. ნუგეშად დაგვრჩა შენს მიერ ღამაზად განგლილი ცხოვრება და სახელი, სახელი პატრიოტი მოქალაქის, პროფესიონალი ქეთის, მოსიყვარულე შეილის, დის, დედის, მამიდის. მეგობრობაში უღალატო, უანგაროდ თავდადებული იყავი. ამიტომაც ასე დაგაფასა და ბოლომდე გიერთგულა ავადმყოფობის მიმე დღეებში შენმა სათაყვანებელმა სამეგობრომ.

პროფესიის ღრმა ცოდნით და უტყუარი აღდგოთი, რამდენი ადამიანი გიხსნია განსაცდელისაგან, რამდენი შეჭირვებულს დახმარებხარ, ჩვენ კი უძლეური აღმოგჩნდით საშინელი სენის წინაშე. შენი მარადიული სული, რომელსაც 50 წელი შეუსრულდა, ზეცაშია. შენ ყოველთვის ჩვენთან ხარ, შენს სახელს დავიწყება არ უწერია. ჩვენ კი ისღა დაგვრჩენია ვილოცოთ, უფალს ვავედროთ, რათა ნათელი არ მოჰკლებოდეს შენს სულს წმინდა, მარადიულ სასუფეველში.

ოჯახი, მეგობრები, კოლეგები

-ხსოვნა-

შორენა ჩიტაია

შორენა, შენი სიცოცხლის ამქვეყნიურ დღესასწაულს ზეციურ საქართველოში გილოცავთ. შეიდი წელიწადია, რაც შენი თვალბის სითბოს, ღიმილსა და სილამაზეს ამოდ დაგვტოვა...

საოცრად გვენატრები. ჯალათის ტყვიამ სიცოცხლის გაზაფხული გაგიცამდგურა. უღუთო იყო შენი სიკვდილი!

იმ ღამაზე დღეების უკავდვასყოფად მხოლოდ სურათები შემოგვრჩა...

მოგვეძალება სევდა და წარსულის ნოსტალგია...

გვენატრები... ჩვენს გაუსაძლის ტკივილს და ღტრევას შორენა ჰქვია...

ოჯახი

მთავარი რედაქტორი
სერგო ჯანაშია

რედაქციის მისამართი:
თბილისი, თავისუფლების მოედანი, პუშკინის ძ. №5
გაზეთის ინდექსი 66447

შ.პ.ს. გაზეთი „საქართველო“
რეგისტრირებულია თბილისის კრწანისის რაიონის სასამართლოს მიერ. №06/4-444
ტელ.: რედაქცია 93-20-36

გაზეთი ხელმძღვანელომ
თავისუფალი პრესის
კარნავალით.
გამოკვეთილია მასალაზე
პასუხს აპირებთ ავტორს.